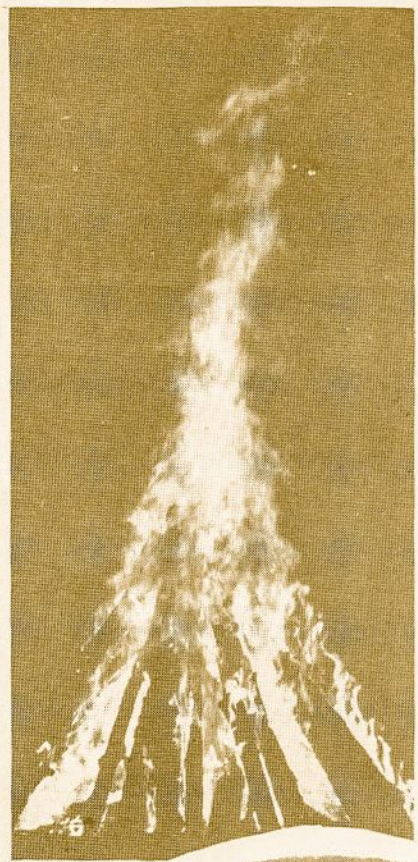

LSS JUB. STOVYKLA - AURORA CANADA - AUŠRA

Nr 8 SPALIS ◆ OCTOBER 1983

SKAUTU AIDAS

Nr 8 SPALIS ◆ OCTOBER 1983

SKAUTU AIDAS

USPAS497-840

Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas
Įsteigtas 1923.III.15, Šiauliuose, Lietuvoje
Leidžia LSS TARYBOS PIRMIJA

Prenumerata metams - $5.00, pusei metų $3.00,
Garbės leidėjo prenumerata - $25.00
Garbės prenumerata - $10.00

A Lithuanian youth Magazine, published monthly except July and August by **The Lithuanian Scouts Association.** Not for profit Illinois Corporation.

Subscription $5.00 yearly, $3.00 half yearly, single copy 50 c.

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois.

● **Office of Publication**
SKAUTŲ AIDAS
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL 60629

● **Managing Editor**
Malvina Jonikiene
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL 60629

Redaktorius
v.s. Antanas Saulaitis, SJ
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636

Administratorė
v.s. Malvina Jonikienė
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL 60629

JUBILIEJINĖS STOVYKLOS AIDAI . . . dai . . . ai . . . ai . . .

Šis SKAUTŲ AIDO numeris skiriamas paminėti Ketvirtajai Jubiliejinei Stovyklai, vykusiai praėjusią vasarą Kanadoje.

Suprantama, jog vienu numeriu neįmanoma pilnai atvaizduoti šio skautiško sąskrydžio, į kurį jungėsi AUŠROS laikraščio, Skautų Aido, transatlantinių lakūnų skrydžio, Lietuvos nepr. atstatymo, lietuviškosios skautybės ir kitos prasmingos sukaktys. Šiame numeryje bandysime viena kita akimirka atkurti įvairių sukakčių sukeltas nuotaikas, įvykius, svarstymus — straipsniais, nuotraukomis, juokais.

Begalė kitų minčių, foto „šūvių", pokštų redakcijos neišgirsta, nepamatyta. Visos anos stovyklinės apraiškos vien tik nujaučiamos; o jos turėjo būti nepaprastos, nes 800 stovyklautojų būrys negalėjo neturėti staigmenų, juoko, džiaugsmo, liūdesio ir t.t.

Po spalio skubės lapkričio, gruodžio ir t.t. Skautų Aido numeriai. Lauksime, mieli buvę JS dalyviai, jūsų rašinių, pastabų, piešinių ir nuotraukų (už nuotraukas SA sumokės, pridėkite sąskaitą!) Tegul jubiliejinė medžiaga nedingsta vien jūsų asmeniškų albumų slėptuvėse: pasidalinkime su visa skautiška šeima!

Budėdami — lauksime!
SA Redakcija

P.S. Jub. Stovykloje įvyko ir viena staigmena, neįrašyta jokiuose JS biuleteniuose. Tai australiškio brolio v.s. Broniaus Žalio poezijos knyga, kuri, dar kvepianti australiškos spaustuvės dažais, taip pat atkeliavo Jubiliejinėn Stovyklon. Plačiau apie Broniaus kūrybą pašnekėsime kitame Sk. Aido numeryje; šiame — pluokštelis jo eilėraščių skautiškomis temomis.

Red.

Nuotraukų autoriai:
A. Vaičiulienė,
V. Bacevičius,
J. Tamulaitis,
T. Gaidelytė

800

STOVYKLAUTOJŲ NEGALI KLYSTI —

MUS SUVEDĖ DIEVAS TĖVYNĖ ARTIMAS!

Mes, kurie stovyklavome šių metų Jubiliejinėje Stovykloje, šalia įvairių įspūdžių prisimenam vieną labai ryškų vaizdą — tai, kad mūsų yra labai daug. Stovyklavo vilkiukai ir skautininkai veteranai, paraduose žygiavo skautai ir akademikai. Gausūs svečiai matė, kokia plačios apimties organizacija mes esame amžiaus atžvilgiu. Tuo galima tik džiaugtis. Bet yra ir kita plačioji apimtis — tai idėjinė, nes kas gali būti platesnio kaip Dievas, tėvynė, artimas?

Jei didelėse stovyklose nesunkiai išsiryškina ta pirmoji kiekybinė apimtis, tai antroji — idėjinė daugiau gal pastebima draugovių veiklcje, kasdienybėje ar net atskiruose asmenyse. Šią antrąją apimtį ryškinti būtų mūsų visų bendras rūpestis ir uždavinys, dar gyviems pasisekusios Jubiliejinės Stovyklos vaizdams neišblėsus. Jubiliejinė visus suartino, sujungė, pakėlė entuziazmą ir norą toliau dirbti ir daugiau padaryti. Kas bent dalelę viso to įsisavino, gyvai gali jausti tos sukaktuvinės stovyklos naudą. Ir kaip tik iš anksto šitai pramatant, buvo organizuojamas tas didysis mūsų sąskrydis.

Kai kalbam apie plačią amžiaus apimtį ir entuziazmą, yra malonu prisiminti, kad visa buvo gražiai suderinta. Jaunųjų Kanados vadovų parodyta energija, ryžtas, pasiimti nelengvi ūkiniai uždaviniai, padedant ir patariant vyresniųp amžiaus bendradarbiams, sudarė sąlygas dvi savaites pastovyklauti aštuoniems šimtams sesių ir brolių Kanados skautų „Woodland Trails" stovyklavietėje. Toks vyresniųjų ir jaunesniųjų derinys rekomenduotinas bet kokiai veiklai vykdyti.

Jubiliejinės Stovyklos vertinimas patikėtas visiems stovyklautojams. Turbūt jis bus kur nors paskelbtas po to, kai klausimų anketos bus užpildytos ir atsakymai sugrupuoti. Tuo tarpu tik esame laimingi, kad galėjome prisidėti prie to didelio darbo, po 30 metų organizuojant Jubiliejinę Stovyklą vėl Kanadoje (pirmoji vyko 1953 m. Niagara-on-the Lake). O kai po penkerių metų pakils septintosios Tautinės Stovyklos vėliavos, bus naujo džiaugsmo, kad gyvi esame, išliekame ir budime. O kur jos pakils? Reikia jau iš anksto visiems apie tai galvoti, tam ruoštis, nes tik sutartini žvilgsniai į ateitį mums tą ateitį leis turėti.

v.s. Č. Senkevičius

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVIDO BIBLIOTEKA

STOVYKLOS

ŠŪKIS:

AUŠRA, LIETUVA —
TEGYVUOJA SKAUTIJA!

STOVYKLOS ŽENKLAS
(suprojektavo v.s.fil. V. Balzaras)

STOVYKLOS
MOTO:

STIPRĖKIME, DIRBDAMI KARTU!

AUŠRA KVIEČIA

JUB. STOVYKLOS DAINA

Žodžiai s. Ritos Fabijonienės
Muzika Viltenio

Kviečia seses AUŠRA patekėjus,
Kviečia brolius Kanados miškai -
Mūs skautybės , AUŠROS jubiliejus!
Aidi pievos. laukai ir šilai.

Aušra, Lietuva, tegyvuoja skautija
Aušra , Lietuva, tegyvuoja skautija!

Į padangę trispalvė pakyla,
"Jubiliejus" - kartoja daina.
Vakarais prie laužų vėl prabyla
Kunigaikščių laisva Lietuva.

Aušra, Lietuva, tegyvuoja skautija
Aušra, Lietuva, tegyvuoja skautija

Broliai - sesės į Baltiją plaukia,
Oro skautai į Vilnių nuskris -
Ten toli Lietuva mūsų laukia,
ir AUŠRA vėl tėvynei nušvis.

Aušra, Lietuva, tegyvuoja skautija
Aušra, Lietuva, tegyvuoja skautija

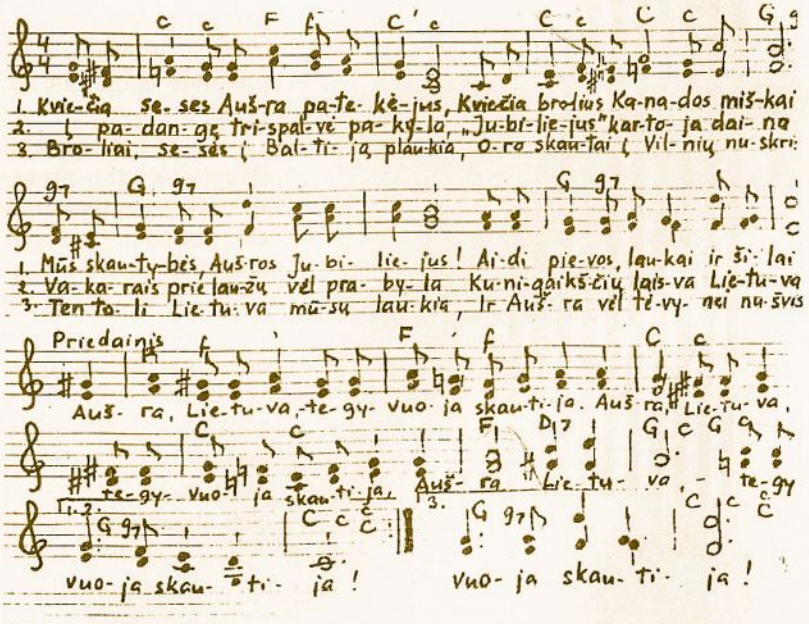

JUBILIEJINĖS STOVYKLOS VADOVYBĖ

Stovyklos viršininkas
v.s.fil. Sigitas Miknaitis

Virš. pavaduotojas
v.s. Jonas Paronis

Paruošimo viršininkas
v.s. Česlovas Senkevičius

Paruošimo komiteto pirmininkas
ps. Algis Senkus

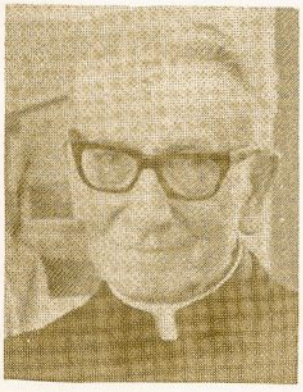

LSS Katalikų dvasios vadovas
s. kun. Pranas Garšva, MIC

LSS Evangelikų dvasios vadovas
v.s. kun. Ansas Trakis

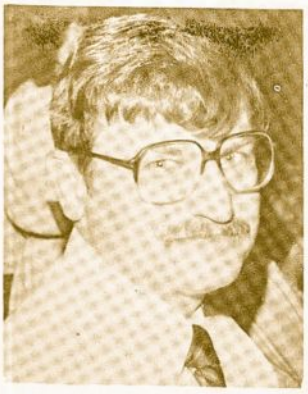

Registracija ir finansai
s.fil. Kęstutis Ječius

Bendrijos stovyklos viršininkas
v.s.fil. Petras Molis

ASS Vadijos pirmininkas
s.fil. Raimundas Strikas

ASS stovyklos viršininkė
ps.fil. Dalia Petreikytė

Brolijos stovyklos viršininkas
v.s.fil. Vytautas Vidugiris

Seserijos stovyklos viršininkė
v.s.fil. Danutė Eidukienė

Brolijos stovyklos viršininkas	**v.s.fil. Vytautas Vidugiris**
Seserijos stovyklos viršininkė	**v.s.fil. Danutė Eidukienė**
JS iškilmingų pamaldų tvarka	**s. kun. Simanavičius, OFM**
Religinės programos	**seselė Ignė Marijošiūtė**
Komendantas	**s. Vytautas Turūta**
Sekretorė	**ps. Asta Saplienė**
Reprezentacija ir garbės svečiai	**v.s. Irena Kerelienė**
Kitų žemynų ir kitataučiai svečiai	**v.s. Česlovas Kiliulis**
Ypatingi reikalai	**v.s. Antnas Paužuolis**
Budintis skautininkas	**v.s. Juozas Šalčiūnas**
Laikraštėlio redaktorė	**s. Birutė Kidolienė**
Laužavedžių koordinatorė	**s. Aldona Biškevičienė**
Kaziuko mugių eksponatų paroda	**v.s.fil. Liudas Ramanauskas**
Lietuvių skautų ir Lietuvos pažinimo paroda	**s. Algirdas Vaitiekaitis**
Paštas	**v.s. Vladas Bacevičius**
Krautuvėlės vedėjos	**s. P. Saplienė ir s. D. Keršienė**
Fotografas	**s.fil. Jonas Tamulaitis**

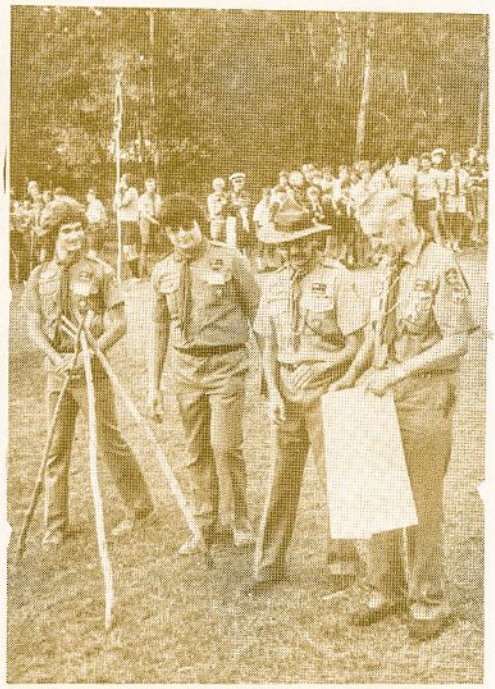

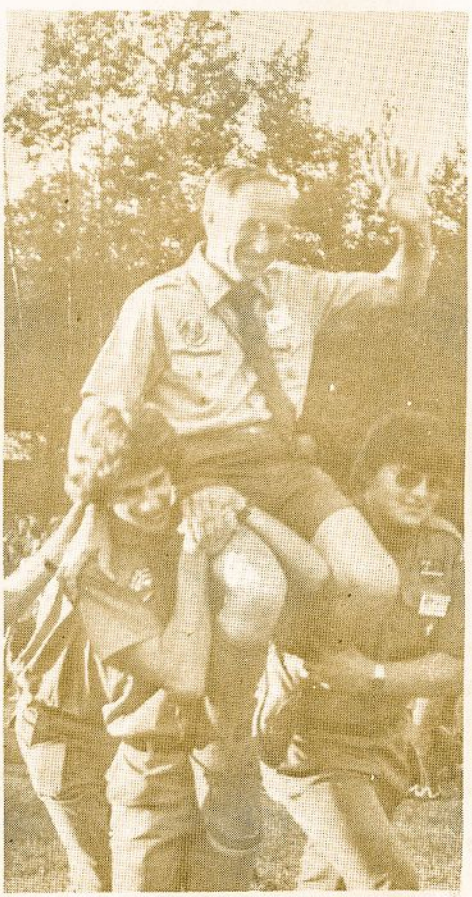

SKAUTIŠKAS AUKLĖJIMAS — JUBILIEJINĖS STOVYKLOS PRASMĖ

Jau praėjo Jubliejinė skautų stovykla, pavadinta „Aušra". Dabar galima į ją žvelgti iš tolo, objektyviai, įvertinant laimėjimus ateities lietuviškos skautijos ir lietuviškumo auklėjimui. Gal vienaip žvelsi į stovyklos programą joje dalyvavusieji, kitaip ją tik iš šono stebėjusieji. Bet po ilgesnio laiko, stovyklai pasibaigus ir įspūdžiui pamažu nykstant, galima jau spręsti apie pasisekimus ir nepasisekimus, apie laimėjimus ir pralaimėjimus, jei nepasisekimų ir pralaimėjimų ten pasitaikė.

Daugiau kaip metus užsitęsęs pasiruošimas, vadovų uolumas ir įžvalgumas, rengiant Jubiliejinę stovyklą, buvo pavyzdinis ir kruopštus. Buvo numatytos visos sąlygos, kurios yra palankios stovyklavimui, taip pat ir visos kliūtys, kurios gali sudaryti sunkumų. Ne tik Kanados skautininkai, kurie ėmėsi naštos stovyklos techniškus darbus atlikti, bet ir vyriausi vadovai — Pirmija — ne kartą lankė stovyklai numatomą vietovę, tyrė aplinką. Kruopščiai rengė geriausias sąlygas, kad tik stovykla tikrai būtų jubiliejinė ir tikrai būtų sėkminga skautiškam auklėjimui, ateities skautiškai veiklai, jaunimo ir vyresniųjų skautijos narių ideologiniam stiprinimui ir jos lietuviško charakterio išryškinimui. Ir tai buvo pasiekta — pastangos ir darbai nenuėjo veltui.

Jubiliejinei stovyklai prisiųsti JAV prezidento R. Reagano, Kanados gubernatoriaus ir ministerio pirmininko Trudeau bei kitų aukštų pareigūnų sveikinimai parodė, kad buvo atkreiptas dėmesys į lietuvius, praktikuojančius tarptautiškai išsyvysčiusios skautijos principus. Tai kartu ir politinis laimėjimas, net jo tiesiogiai nesiekiant. Kitų tautų atstovų dalyvavimas, savųjų įvairių organizacijų sveikinimai sujungė visus bendriems tikslams ir paskatino mūsų skautų vadovus dirbti vieningą darbą savo tėvynei, išeivijai, Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvinimui, kad ir ši sritis susilauktų tinkamų papėdininkų.

* * *

Jubiliejinė skautų stovykla savo skaičiumi prašoko visas viltis, nes dalyvavo apie 800 stovyklautojų, o su stovyklą aplankiusiais — apie 1200 žmonių — svečių, organizacijų atstovų, tėvų ir rėmėjų. Tai buvo, galima sakyti, triumfas pačios skautijos, kuri rūpinasi tautiniu ir ideologiniu jaunimo auklėjimu, ir tėvų, kurie savo vaikus patiki šiai jaunimo organizacijai.

Didelis yra laimėjimas ir visų lietuvių. Tautinis auklėjimas stovykloje, primenant tautos tradicijas, jas vaizdžiai įvairiais renginiais parodant, labiau sujungė jaunuolius bendrom lietuviškom pastangom kuo ilgiau išlaikyti lietuviškumą savo tarpe, ypač jaunime, kuris turės užimti iš gyvenimo besitraukiančių tautos liudininkų išeivijoje vietas.

Skautų vadovų pastangos pabrėžti lietuviškumą pačioje skautų sąjungos organizacijoje šiai stovyklai davė prasmę. Tai bus paskatas tolimesnei veiklai tiek jaunimui, tiek vyresniesiems, kurie dar nėra atitrūkę nuo savo tautos tradicijų, kurie sąmoningai žvelgia į savo misiją išeivijoje ir savo įsipareigojimus tautai. Tautinis auklėjimas jau pačiu stovyklos vardu „Aušra"

prasideda ir veda jaunuolius įsižiūrėti į savo pranokėjų didžiules pastangas tautą pabudyti iš miego, kurį anais laikais letargo liga buvo pavertęs okupantas. Tai žadina ir dabar prisidėti prie tautos vergijoje pastangų laisviau išsireikšti bent slaptoje spaudoje, kad tik okupantas turėtų mažiau galios žudyti pavergto jaunimo sielas ir žaloti tautos sąmonę.

Tautinis auklėjimas pasireiškė Jubiliejinėje stovykloje visokiais ženklais, jubiliejiniais medaliais, jubiliejine daina ir specialiai paruoštu leidiniu „Aušra". Kiekvienas renginys, kiekvienas skautiškų vienetų pasireiškimas buvo nuspalvintas tautiškumo, lietuviškumo žyme, kurią jaunuoliai, net ir vyresnieji, ilgai nešiosis savo atmintyse ir širdyse. Tai vėl Jubiliejinės stovyklos prasmė — ne tik pasidžiaugti nueitu keliu, bet ir pasiskatinti bei paskatinti kitus tuo pačiu tautiniu keliu eiti ir ateityje.

* * *

Skautų šūkis Dievui, Tėvynei ir Artimui Jubiliejinėj stovykloj buvo vykdomas visu plotu. Kartu su tautiniu auklėjimu ėjo ir religinis bei dorinis auklėjimas, kad ir šios sritys, reikalingos jaunuolio ir suaugusio žmogaus prasmingam gyvenimui, būtų neužmirštos, o kaip tik uoliai ir ištikimai vykdomos iš skautiško pareigingumo. Religinių tiesų aiškinimai, kasdieninės maldos paskirtiems būreliams, iškilmingos pamaldos sekmadieniais, maldos sueigas pradedant ar baigiant, — tai vis skautiškos ideologijos gilinimas, žmogaus doro gyvenimo supratimo sąmonėn skiepijimas. Į šią sritį atkreiptas dėmesys ne tik paskiruose vienetuose, bet ir visoje organizacijoje, nes skautiško auklėjimo tikslas — padaryti iš vaiko dorą jaunuolį, iš jaunuolio — dorą žmogų, jaučiantį ištikimai savo pareigas visame savo gyvenime.

Skautas ne tik turi jausti gamtos grožį, bet ir kūrybą, kuri reiškiasi gamtoje ir pačiame žmoguje. Žmogus yra dvasingas kūrėjas ne tik žvelgdamas į gamtą, bet ir gamtai padėdamas kurti grožį, panaudojant savo talentus, meninius sugebėjimus, kūrybiškai išreiškiant savo jausmus. Jubiliejinėj stovykloj prisimintas menas, surengiant rankdarbių ir meniškų sugebėjimų išraiškos parodą. Ja galėjo pasidžiaugti patys kūrėjai, ja galėjo pasigrožėti ir visi kiti, kurie grožį laiko žmogaus gyvenimo palengvinimu, džiaugsmo artimui suteikimu ir gamtos praturtinimu. Bet tai rišasi ir su tautiškumu, ir su religiniu auklėjimu, ir su žmogaus dorinimu ar doros supratimu.

Kai prie to dar pridėsime parapinių tradicijų, praktikuotų Lietuvoje, tautinių švenčių prisiminimą, šv. Kazimiero mirties 500 m. paminėjimą, gausime pilną vaizdą tos Jubiliejinės stovyklos auklėjimo prasmės, kurią reikės pamažu įgyvendinti savo vienetuose, savo asmeniniam gyvenime ir skautiškoje veikloje. Po stovyklos galima tik pasidžiaugti ir pasididžiuoti sugebėjimais ir pasiaukojimu surengiant jaunimui tokią atgaivą ir duodant jam paskatų ateityje dirbti Dievui, Tėvynei ir Artimui visa širdimi ir visomis pastangomis.

Pr. Gr.

AUSTRALIŠKU ŽVILGSNIU

JUBILIEJINĘ PRISIMENANT

v.s. Bronius Žalys

KURIAMĖS . . .

Sekmadienis, liepos paskutinioji. Virėjos jau senokai ruošėsi savo karalystėje — kepė, čirškino, virė . . . 8 val. ryto atvyko stovyklos pareigūnai ir jau vakar spėję prisistatyti stovyklautojai. Pusryčiai trumpi, užkandę visi tuoj dingo, nes stovyklos įkūrimo darbai tik tik prasideda! Jiems vadovauja Toronto „Romo Kalantos" sk. vyčių būrelio broliai: ps. Algis Senkus Paruošimo komiteto pirm., valt. Martynas Yčas, ps. Marius Rusinas, ps. Linas Saplys ir kt.

Keliais autobusais atvyko Chicagos sesės ir broliai: Kernavės, Aušros Vartų, Lituanicos ir Nerijos tuntai — ūžia jaunieji kaip bičių avilys! Susirūpinę, sušilę tvankiame Kanados vasaros ore, sesės ir broliai nešioja savo lagaminus, kuprines, maišus ir maišiukus, kiti ieško kažkur nuklydusių daiktų . . .

Ten pat, netoli stovyklos pagrindinių vartų, mažame namelyje stovyklos paštą įkūrė brolis v.s. Vladas Bacevičius, talkinamas s. Stasio Ilgūno. Kitame pastate brolis Kęstutis Jėčius su talka praveda atvykstančių registraciją . . . O aikštėje autobusas gena autobusą, iš kurių iššoka vis nauji būriai brolių ir sesių; jie ir jų manta neužilgo išskirstomi į pastovykles.

Seserijos stovykloje kuriasi keli rajonai: JAV Vidurio, Atlanto, Ramiojo Vandenyno, Kanados su įvairių tuntų pastovyklėmis.

Kol jūsų korespondentas pasikalbėjo su viena kita vadove, per tą laiką visuose pakraščiuose kilo statomos palapinės. O skubėti reikia, nes oro biuro pranešimai sako, kad

ateis lietus. Tad nestebėtina, kad labai visur laukiamas brolio Lino „trokas" su pristatomom palapinėm, lovelėm ir tūkstančiais svarbių ir dar svarbesnių daiktų, daiktelių, daiktukų . . .

Ir vis dar autobussas po autobuso rieda į stovyklą . . . O popiet prapliupo lietus . . .

Vėlokai vakare į stovyklą prisistatė apie pusšimtis new-jorkiečių, kelionėje, vietoj įprastinių 12-kos valandų, užtrukusių 24-turias Priežastis — sugriuvęs autobusas . . .

JS ATIDARYMAS — AUŠROS DIENA

Jubliejinės AUŠROS Stovyklos atidarymas (lietui sutrukdžius) įvyko pirmadienį, rugpj. 1 d.

Jau 7 val. ryto į Jubiliejinės bendrojo rajono kalnelį, pradedant stovyklos vadija, pradėjo „plaukti" kryžiai: vienetas po vieneto nešė savo darbo kryžius ir kryželius — vieni jų didesni, kiti maži — iš visų stovyklų. Atneštieji kryžiai buvo čia pat kalnelyje pastatomi. Koplytėlės, altorėliai, greičiausiai atsivežti iš namų, priremiami prie kryžių. Juos pašventino Seserijos dvasios vadovas v.s. kun. Juozas Vaišnys, SJ, dalvvaujant vyr. pareigūnams bei svečiams. Vėliau būrelis berniukų ir mergaičių, apsirengę tautiniais rūbais, paskaitė ištraukų iš raštų apie Lietuvą, užbaigdami Pr. Vaičaičio eilėraščio „Lietuva" posmais. Po to visi dalyviai, supynę rankas, pagiedojo Maironio „Lietuva, brangi . . ."

Vienetai gi lankė Aušros Dienos stotis: vienoje jų buvo aiškinama apie ankstyvesnės rusų okupacijos užmačias užmesti lietuviams rusišką raidyną, kitose — kryžių statymo tradicijos, „Aušros" — lietuviškojo atgimimo gadynę, mokėsi giedoti giesmes, atvežtas iš dabartinės Lietuvos ir t.t. Paskutinėje stotyje, peržvelgus sąlygas, kurios prieš 100 metų padėjo mūsų protėviams išlikti lietuviais, užpildant tuš[illegible] dabarties

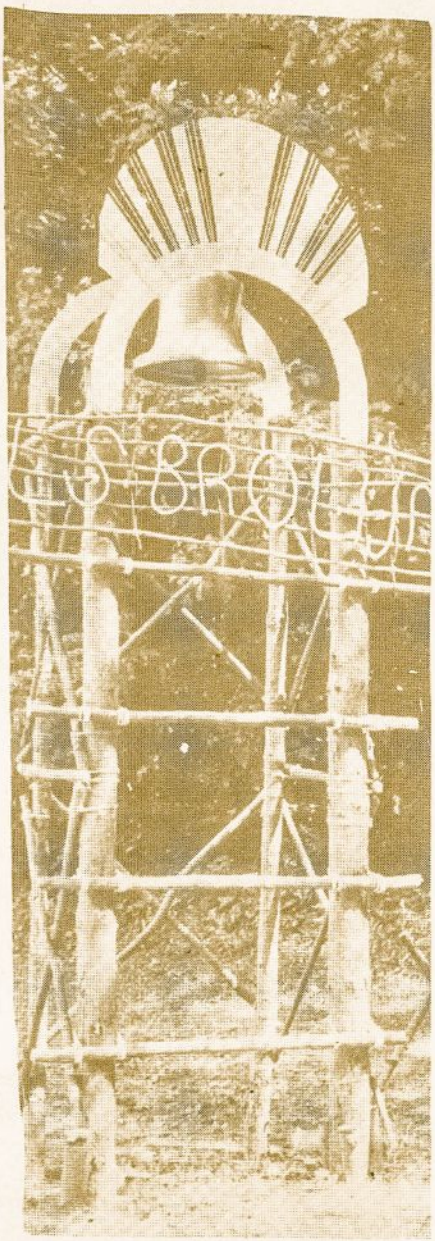

įspą, pasisakyta, kas mums padeda išlikti sąmoningais lietuviais. Visi — nuo jauniausių iki vyriausių — pareiškė, kad LKB Kronika, manifestaciniai įvykiai, kaip Pasaulio Lietuvių Dienos, LSS Jubil. Stovykla, Jaunimo Kongresai, lietuvių parapijos, šeštadieninės mokyklos ir kt.

Vėliau buvo rikiuojamasi Jubil. Stovyklos atidarymui vėliavų aikštėje; čia susirinko 350 Seserijos ir 320 Brolijos narių. Giedant himnus, pakelta Kanados vėliava, o po to — kitos: Jubiliejinės Stovyklos, Lietuvos, Anglijos, Australijos, JAV. Po trumpų JS viršininko v.s.fil. Sigito Miknaičio žodžių, linkinčių sėkmingo stovyklavimo, perskaityti įsakymai, skelbią JS pareigūnus ir kt.

Brolija savo (Varpo vardo) stovyklą oficialiai atidarė pirmadienio (1/8) rytą, tuoj po bendrosios JS atidarymo. Ir čia skambėjo raportai ir įsakymai, kilo į viršų vėliavos . . . Trumpu žodžiu stovyklautojus sveikino Vyr. Skautininkas v.s.fil. Vyt. Vidugiris ir kiti vadijos nariai, o aukštieji garbės svečiai uždegė Brolijos aukuro ugnį.

Seserijos stovyklos atidarymas įvyko pirmosios dienos vakare (31/7), dalyvaujant Sąjungos vyr. pareigūnams ir svečiams. Nežiūrint, kad popietės metu krito smarkokas lietus, sesės į savo stovyklos šlapią aikštę atžygiavo su daina, rajonų tvarka, nešinos stovyklos gairėmis. Bendrajai stovyklai dar esant neatidarytai, pakelta tik, pro garbės sargybą atnešta, Seserijos gairė.

Pakėlimą sekė Tautos himnas, Vyr. Skautininkės v.s.fil. Danutės Eidukienės ir LSS Tarybos Pirmininko v.s.fil. Sigito Miknaičio jautūrs žodžiai.

RAJONŲ DIENOS

Seserijos stovykloje dalyvaujantiems rajonams buvo skirtos tam tikros dienos. Jų metu rajonų narės pristatydavo vadovybė ir svečiams savo rajonus.

Antradienį (2/8) paminėta Kanados Rajono diena šio rajono pastovyklėje. Klevų miško tankmės aikštelėje išsirikiavo Kanados rajono sesės ir jų svečiai. Programą, susidedančią iš rajono vienetų pristatymo, šūkių ir deklamacijų, pravedė vyr. skautė Ramona Cipartytė. Ta proga buvo suruošta parodėlė, vaizduojanti Kanados rajono gyvenimą: ją sudarė foto, vaizdai, gairės ir kt.

Rugpjūčio 3 d. — trečiadienį — vyko Atlanto Rajono diena.

Iškilmės prasidėjo išpuoštame Seserijos Atlanto rajone, 4 val. popiet. Pusračiu išsirikiavę aikštėje rajono skaučių,-tų vienetai, dalyvaują Jubil. Stovykloje, pasitiko LSS aukštąją vadovybę ir kt. svečius. Ofic. dalį atidarė Atlanto rajono vadeivė s. Genė Treinienė, perduodama programos vedimą sesei v.s. Laimai Kiliulienei.

Įdomiai, gėlės augimu vaizduojant rajono augimą, sesės parodė savo rajono sudėtį: jį sudaro Bostono, Worcesterio, Hartfordo, Waterburio, Washingtono, Philadelphijos, New Jersey ir New Yorko tuntai bei vietininkijos.

Tolimesnę programos dalį atliko paukštytės ir visų laiisnių skautės — šūkiais, deklamacijomis, oratorija.

Po oficialios dalies vyko stovyklos apžiūrėjimas, „oro pašto laiškų" rašymas, linkėjimų įrašymas bei suvenyrų stalo lankymas . . .

Rajono diena užbaigta vakare vėliavų aikštėje, kai čia rajonais su daina atžygiavo Seserijos stovykla, iš viso 347 skautės. Atlanto rajonas atžygiavo pilnomis uniformomis, su gaire, dainuodamos ir nešdamos spalvotus balionus, su prie jų pritvirtintais laiškučiais („oro paštu"). Jų turinys, įrašytas svečių ir skaučių, įvairus: vienuose reiškiama viltis pasimatyti sekančioje stovykloje, kituose — pokštaujama: „Hello! If you find this, send chocolates & money to this camp. We are desperate!"

Atlanto rajono sesės pasidalino balionais su visom kitom, ir vėliau, su ovacijom, paleido juos į orą.

Jubiliejinėje Stovykloje dalyvavo tik 5 Australijos rajono broliai. Jiems paminėti savo rajono dieną, kaip ją minėjo kiti rajonai, buvo nelabai įmanoma . . . Todėl brolius po savo sparnu priglaudė Atlanto rajonas.

Australijos Rajono diena prasidėjo 8 val. ryte tėvo J. Vaišnio atnašautomis mišiomis ir trumpu priminimu, kad tai Australijos Rajono diena. Vakare Seserijos aikštėje vėliavų nuleidimo metu drauge su sesėmis dalyvavo ir australiečiai. Ir čia prisiminta ši diena — žodžiu, šūkiais, dovanėlėmis . . . Australiečiai sesėms atsidėkojo „didžiuoju Australijos skautų bučkiu", nors jo visoms ten dalyvavusioms sesėms asmeniškai įteikti nebepajėgė! . . .

Australijos Rajono diena taip pat buvo paminėta stovyklos laikraštėlyje, bei suruošiant parodėlę.

Vidurio Rajono diena paminėta rugpjūčio 11 d. Seserijos rajone.

Atvykusius prie rajono vartų svečius pasitiko sargyba, kviesdama pasirašyti svečių knygoje. Vadeivė, talkinama vadovių, svečius apdovanojo specialiais metaliniais „Aušros" ženklais. Kai kurie svečiai irgi įteikė dovanėles rajono vadovėms.

Sekė rajono tuntų, dalyvaujančių JS lankymas; o jų nemažai — Chicagos jūrų skautės, Clevelando Neringa, Detroito Gabija, Omahos Neris, Chicagos Aušros Vartai ir Kernavė.

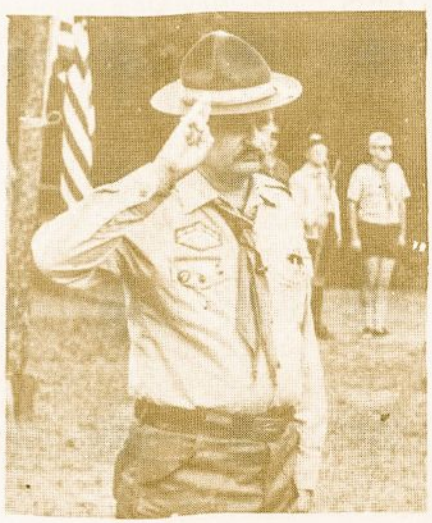

Prie kiekvieno vieneto rajonėlio vartų vyko raportai, supažindinimas su vadovėmis ir vienetais, keliais sakiniais atpasakojama tunto istorija, šūkiai, dainos — kartais rimtos, kartais linksmos, tautinis šokis ar pasirodymas . . . Aušros Vartų tuntas suruošė savo 1961-82 m. įvykusių stovyklų albumų parodą; albumai labai gražiai, meniškai įrišti, išpuošti juostomis, iliustruoti nuotraukomis, juose sudėta stovyklų įsakymai, dienoraščiai, šūkiai, dainos . . . Kernavės tuntas, stovykloje vadovaujamas v.s. Vandos Aleknienės, pristatė iš eilės visas JS dalyvaujančias skiltis, atsiliepusias savo šūkiais. Po to vyko puota Kernavės tunto rajone: karšta arbata (o vakaras buvo lietingas ir nepaprastai šaltas!) ir keptos peleruose bulvės su lašinukais . . . Minėjimas užbaigtas stovyklos aikštėje vėliavų nuleidimo metu. Rajono tuntai prisistatė su vienetų šūkiais. Sveikino rajono vadeivė s. Aldona Miškinienė ir Vyr. Skautininkės Pavaduotoja s. Dalė Gotceitienė.

* * *

Du broliai (abu sydnejiškiai) vėlokai — vidurnakčiais — skubėjo iš Akademinio Skautų Sąjūdžio (ASS) stovyklos vakaronės „į namus" — administracijos pastatą. Užsikalbėję, nė nepastebėjo paklydę, atsirasdami prie Seserijos stovyklos vartų. O čia jų laukė dvi skautininkės — viena su virve rankoje, kita — su kirviu . . .

Abu, jau nebe pirmos jaunystės broliai, sumurmėję „Atsiprašome, sesės, paklydome", spruko kaip pirštus nudegę!

Tik ryto metą paaiškėjo, kad sesės ne smalsuolius gaudė, bet ruošėsi daryti kryžių, kuris ryto metą turėjo būti pastatytas „Kryžių Kalne".

TAUTINIO AUKLĖJIMO SKYRIAUS RENGINIAI

Seserijos Tautinio Auklėjimo skyriaus vedėjos v.s. Liūdos Rugienienės iniciatyva, talkinant eilei kitų vadovių,-vų, visai Jubil. Stovyklai buvo paruoštas tautinio auklėjimo užsiėmimų ciklas. Šiam tikslui talkino ir dviejose didžiulėse palapinėse įruošta tautinio auklėjimo paroda, vaizduojanti Lietuvos gyvenimą priešistoriniais, istoriniais ir dabartiniais laikais fotografijomis, leidiniais, diagramomis ir t.t. Čia taip pat buvo vaizduojamos liet. parapijos laisvajame pasaulyje ir pavergtoje tėvynėje.

Trečiadienį (3/8) Parapijos Metų proga suruoštas pašnekesių ciklas „Parapija ir mes".

Pirmoje stotyje ateinantiems veinetams sesė Rugienienė aiškino apie lietuviškas parapijas (kurių vien laisvajame Vakarų pasaulyje esą netoli šimto) pasaulyje ir pavergtoje tėvynėje. Jaunieji buvo įtraukiami į pašnekesį, juos klausiant apie jų gyvenamos vietos bažnyčias, kunigus, kultūrinę veiklą parapijose ir t.t.

II-je stotyje prityrę skautai Andrius Skučas ir Raimondas Kiršteinas aiškino apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje, pavergtos tautos protesto būdus (LKB Kronika ir kt. pogrindinė spauda), areštus už ėjimą procesijose ir t.t. Patarė apie tai daugiau pasiskaityti Vakaruose perspausdinamuose pogrindiniuose leidiniuose, nurodė knygas.

III-je stoty vyr. sk. Danutė

Petronienė aiškino apie ankstyvesniuosius religinius papročius tėvynėje, rodė senus 19-to šimtmečio giesmynus („kantičkas"), Sibiro lietuvaičių parašytą maldaknygę, pasakojo apie iš duonos darytus rožinius, kvietė brolius-seses pabandyti padaryti rožinio karoliukus iš duonos.

IV-je stoty v.s. kun. Stasys Kulbis, SJ, s. Paulius Baltakis, OFM, ir v.s. kun. Juozas Vaišnys, SJ, aiškino apie bažnytines apeigas, jų atsiradimą, liturginius rūbus ir indus, parodė lietuvio — Sibiro kalinio — iš konservų dėžučių darytą Marijos paveikslą, apdalino to paveikslo aprašymais.

V-je stoty seselė vienuolė s. Ignė Marijošiūtė aiškino apie Kryžių kalno istoriją — jo atsiradimą ir dabartinę jo, kaip pasipriešinimo simbolio, reikšmę.

Penktadienį ir šeštadienį (5-6/8) vyko kitas užsiėmimų ciklas, tema — „Lietuvos sodžius", irgi paruoštas v.s. L. Rugienienės.

Pirmą dieną į pašnekesius-užsiėmimus ėjo vilkiukai ir paukštytės. I-je stoty jiems buvo aiškinama apie piemenis ir jų papročius (v.s.fil. Vyt. Jokūbaitis), pailiustruojant fotografijų rinkiniu ir pasakojant apie švilpukus, karklo ar žilvičio švilpynes, ragelius ir kt. Pabaigoje visi darė švilpynes, deja, iš skardos, nes nebuvo kitos, reikalingos medžiagos.

II-je stotyje sesė Teresė Kybartienė aiškino Užgavėnių papročius, pailiustruodama kaukių piešiniais; po to vilkiukai patys darėsi Užgavėnių kaukes. III-je stotyje sesė Arija Škėmienienė demonstravo audimą, darydama paaiškinimus. Ketvirtoje — p. Anelė Vekterienė demonstravo verpimą, leisdama ir pačioms jauniausioms išbandyti ratelio „dūzgimą" . . .

V-je — juodos kaimiškos duonos kepimą demonstravo ps. Valentina Grybienė, visus ir visas apdalindama receptais (vienas jų kliuvo ir jūsų korespondentui!).

VI-je — apie Lietuvos gyvūniją

pasakojo s. Juozas Orentas, rodydamas gyvūnų paveikslus ir žemėlapyje jų gyvenamas vietas Lietuvoje.

VII-je vyr. sk. Daiva Rugieniūtė supažindino lankytojus su Lietuvos gėlėm: „Ar žinai Lietuvos gėlių vardus?" — kiekvienas buvo klausiamas.

VIII-joje stoty buvo kalbama apie Lietuvos medžius (s.v.pl. Tadas Kulbis). o IX-joj apie Lietuvos paukščius aiškino v.s.fil. Balys Barkus, gelbstimas magnetofoninės juostos, su įrašytom Lietuvos paukščių giesmėm.

Ciklą užbaigė X-joje stoty pravestas vainikų pynimas (sesė Danutė Petronienė), kuriais labai išdidžiai puošėsi mažosios paukštytės.

Sekančią dieną programa kiek pakeista, pritaikant ją vyresnio amžiaus broliams-sesėms. Ją sudarė 16 stočių, papildytų įvairiais Lietuvos sodžiaus gyvenimo aspektais. Čia buvo pasakojama-rodoma apie kalvius ir dailides (Janina Kinkienė ir kt.), linus ir jų gaminius (ps. Aldona Olienė), sėklas ir vabzdžius, grybus ir uogas, buities daiktus. Ciklas užbaigtas pašnekesiu, pailiustruojant piešiniais ir fotografijomis, apie simbolizmą lietuvių liaudies mene (s.fil. Ilona Laucienė).

Dar buvo inscenizuojamas „Senapilės" ciklas, jo siužetą imant iš V. Pietario „Algimanto". Deja, jį dalinai sutrukdė lietus.

Tautinio auklėjimo ciklas užbaitas „Pabaigtuvėmis" rugpj. 12 d.

* * *

Sesė instruktorė, duodama pašnekesio dalyviams po duonos riekę ir vandens puoduką, aiškina, kaip Sibiro lietuvaitės iš sunkiai gaunamos duonos darė rožinius, kviesdama ir brolius pabandyti tai padaryti.

Kai ji viename pastato gale paaiškinus darymo techniką grįžo prie pirmųjų, ten liko tik tušti vandens puodukai ir kelios gerai apgraužtos duonos plutelės. . .

DIDYSIS PARADAS

Jubiliejinės Stovyklos didysis paradas į šeštadienį, rugpjūčio 6 d. didžiojoje vėliavų aikštėje. Į ją iš savo stovyklų, nešini vėliavomis, atžygiavo apie 400 skaučių, panašus skaičius skautų, netoli šimtinės akademikų,-ių, būrelis užsienio svečių, Bendrijos narių ir maitinimo tarnybos vienetų.' Drauge su visais Brolijos vienetais žygiavo ir Australijos rajono reprezentacinis vienetas, vadovaujamas j.s.fil. R. Šarkio. Vieneto prieky „ėjo" Aušros ir Šatrijos tuntų užrašai (prisitaikant prie bendrosios stovyklos tvarkos) ir Austr. rajono vėliava, nešami kanadiečių; į šiuos išdidžiai sekė 5 broliai australiečiai.

Drauge su aukštaisiais Sąjungos pareigūnais paradą stebėjo ir LSS Pirmūnas v.s. Valdemaras Šenbergas ir sesė v.s.fil. Apolonija Šenbergienė, buv. akademikių skaučių veikėja, bei būrys kanadiečių, latvių, estų, ukrainiečių ir vengrų skautininkių,-kų.

Buvo malonu stebėti koja

kojon, maršų muzikai aidint, žygiuojančius besišypsančius, energija ir pasididžiavimu spindinčiais veidais brolius ir seses, girdėti gausių svečių keliamas ovacijas (jų ypač nemažai susilaukė australiokai!), klausytis LSS Tarybos Pirmininko fil. S. Miknaičio ir kt. pareigūnų žodžių, linkinčių su nauju ryžtu žengti į sekantį jubiliejų.

Iškilmių metu LSS garbės ženklais apdovanoti eilė brolių-sesių: Geležinio Vilko ordinu — v.s. Lilė Milukienė, v.s.fil. Valentinas Varnas ir v.s. Bronius Žalys; Padėkos ordinu — v.s. Česlovas Kiliulis, v.s. Kostas Nenortas ir p. Kazys Kuzma; Lelijos ordinu apdovanoti — v.s.fil. Kazys Matonis ir v.s.fil. Stefa Gedgaudienė.

AUŠROS IR SKAUTŲ AIDO SUKAKTUVĖS

"Aušros" 100-mečio ir „Skautų Aido" 60-mečio sukaktuvių minėjimas vyko sekmadienį, rugp. 7 d., JS vadijos pastato kiemelyje. Paskaitą apie "Aušrą" skaitė kun. dr. Pranas Gaida, SJ, Toronte leidžiamo „Tėvynės Žiburių" laikraščio redaktorius, o apie „Skautų Aidą" prisiminė buvęs jo redaktorius v.s. Česlovas Senkevičius. Ta proga Toronto „Skautų Aido" skilties skiltininkė s. Birutė Abromaitienė įteikė žurnalo administratorei v.s. Malvinai Jonikienei $1000.00 čekį. Sekė sveikinimai Jubil. Stovyklai ir pasikeitimas dovanėlėmis. Jubil. Stovyklos vadovams dovanėles Australijos rajono vardu įteikė dr. R. Šarkis ir B. Barkus. Australiečiai pagerbė seselę s. Ignę Marijošiūtę, jai įteikdami „Gauruotos Koalos ordiną" . . .

JŪROS DIENA

Žuvusių-mirusių jūrų skautų pagerbimą suruošė JS dalyvaujantieji jūrų skautai ankstų sekmadienio rytą - rugpj. 7 d. — prie netolimo ežerėlio. Dalyvavo 70 jūrų skautų,-čių, LSS aukštieji vadovai ir būrelis svečių.

Pagerbimą trumpu žodžiu atidarė j.v.s. Stp. Makarevičius. Įžodį davė 1 jūrų skautė, 4 bebrai, 1 jūrų jaunius ir 1 jūrų skautas; j.s. Keturakis apdovanotas Gintaro žymeniu. Įžodį sekė v.s.fil. S. Miknaičio ir j.v.s. L. Knofmilerio žodžiai. Nuleidus į ežerą valtis, nuleistas į vandenį vainikas žuvusių jūrų skautų garbei. Ši tradicija yra kartojama kasmet nuo 1933 kovo 15 d., kai Klaipėdos uosto mole sudužo jūrų skautų laisvas „Budys" ir žuvo 3 jūrų skautai.

BUDĖK!

Rugpjūčio 8 d. pavakarė. Seserijos stovykla pasiruošusi švęsti Seserijos dieną. Svečiai rašosi į lankytojų knygą. Kvepia kava ir kompotas, sumuštinukai su kumpiu ir silke . . . Prasideda programa su sesės Birutės pravedamais kupletais . . . Ir staiga, lyg perkūnas iš aukšto dangaus, į šventiškai nusiteikusį būrį įšoka stovyklos viršininko pavaduotojas:

— Broliai ir sesės,

paskutiniais gautais pranešimais, stovyklos link atūžia uraganas.Evakuoti brolius ir seses iš palapinių į audros pastatus! Vykdyt!

Po minutės nė vieno Seserijos dienos minėtojo nebebuvo . . .kas išdūmė prie savo vieneto, kas į administracijos patatą, kas kur kitur, gelbėdamas brangią gyvybę . . .' Neužilgo atėjo ir pats „uraganas" — gana stiprus vėjas, keli lietaus lašai. Išsiųsti „walkie-talkie" radijais ginkluoti žvalgai, kad peržiūrėtų stovvklas ir jėga evakuotų užsilikusius ir nepaisančius savo gyvybei pavojaus neklaužadas.

Teko būti žvalgo padėjėju. Išvaikius vėluojančius, o audrai vis dar gaištant, į stovyklą vienas po kito pradėjo užsukti vyr. vadovai (turbūt, kad jų gyvybės kiek pigesnės!). Kad žinotume, kas dedasi Jubil. Stovyklos štabuose ir štabeliuose, ant stalo pasistatėme vieną „walkie-talkie" aparatą. Pagal jo perduodamus vadovų pasikalbėjimus atrodo, kad situacija yra be galo rimta ir jų beklausant pradeda pieštu stotis plaukai ant galvos:

—Broli viršininke, pranešu, kad perėmiau visą stovyklą į savo rankas iki pavojus praeis! . . .

— Gxpt . . . bxpt . . . bxpt . . .

— Klausau, broli viršininke . . . bet vilkiukai dar negavo vakarienės!

— xtp . . .xpt . . . bxpt . . .

— Martynas?Centrinė x3? Centrinė x3?

— Centrinė!

— Vilkai ateina . . .

—Ar vilkiukai?

Vadovai vienas po kito teiraujasi informacijų — sunku jaunuosius išlaikyti sugrūstus į tvankias patalpas.

— Paronis šaukia Martyną!

—Martynas! Kokia situacija?

— Dar 15 minučių palaukti, tada visus leisti atgal į stovyklas!

Atslūgsta klausimai: ar tikrai Seserijos stovykloje kilęs gaisras? Ar „anas galas", t.y. Brolijos stovykla atrodanti kaip po atominės bombos sprogimo? Uraganas praėjo pro šalį, niekas niekur nedegė, niekas nieko nebombardavo . . .

Tik broliai vyčiai bando vykdyti savo šūkį „Tarnauti!":

— Čia vyčių pastovyklė! Čia vyčių pastovyklė! Ar jums reikalinga vyčių pagalba, sesės?

Bet vadovams rūpesčio buvo — juk galėjo uraganas „pasisvečiuoti" ir Jubiliejinėje Stovykloje!

SKAUTININKŲ VAKARONĖS

Vadovių,-vų susipažinimui Jubiliejinės Stovyklos Vadijos patalpose buvo suruoštos trys vakaronės.

Rugpjūčio 4 d. vakare įvyko vakaronė, suruošta v.s. Irenos Kerelienės ir ps. Gražinos Talandienės iniciatyva.

Vakaronės programą atliko aktorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, atvykusi iš Hamiltono. Ji paskaitė-padeklamavo ištraukų iš lietuvių rašytojų raštų. Programą užbaigė Atlanto rajono vadovės linksma dainele — kupletais apie Jubiliejinės stovyklos vyksmą. Programą sekė kavutė ir pabendravimas.

Antrosios vakaronės metu (rugpjūčio 9 d.), po v.s. I. Kerelienės

pristatymo, vyko Toronto „Aitvaro" teatro grupės pasirodymas: aktoriai (visi skautai) Č. Senkevičius, V. Senkuvienė, M. Rusinas, ir Kalinauskas interpretavo nežinomo autoriaus „Molį".

Ir trečią vakaronę (įvykusią rugp. 11 d.) suruošė sesė I. Kerelienė. Programoje v.s. Č. Senkevičiaus feljetonas, o po to — dainos ir rateliai.

SPINDULIŲ REDAKCIJA

Viename netoli JS virtuvės prisiglaudusiame kambary įsikūrė stovyklos laikraščio „Spindulių" redakcija, kur karaliavo s. Birutė Kidolienė, talkinama techninio personalo: v.s. Irenos Petrutienės, vargusios prie rašomosios mašinėlės, ir dviejų „spinduliukų" — sesės Birutės dukterų Linos ir Reginos, tankiai ateinančių padėti prie rašymo. Nuolatiniais bendradarbiais buvo v.s. Alė Namikienė, v.s. B. Žalys, kurį laiką v.s. Sofija Jelionienė ir nemažai kitų. Bet didžiausią darbo naštą tempė pati redaktorė, sesė Birutė: ją redakcijoje matei nuo 9 val. ryto iki dievai žino kelintos valandos sekančio ryto. Čia ji rašė, taisė, karpė, klijavo, instruktavo bendradarbius . . . Dėl to laikraštukas, kurio išėjo 7 nr., tikrai išsamiai pavaizdavo stovyklos gyvenimą.

„Spinduliai" buvo spausdinami v.s. Č. Senkevičiaus spaustuvėje, Toronte, 1000 tiražu.

UNIFORMOS JUBILIEJINĖJE

Australijoje dažnai užgirstame vyresniųjų tarpe: „Negaliu užsidėti uniformos, perdaug sustorėjau! Kaip atrodysiu?"

Nežinau, kaip Kanados ir JAV miestuose — gal ir ten yra taip „jautriai" žiūrinčių į uniformos dėvėjimą. Stovykloje buvo eilė skautininkų,-kių, skautų vyčių ir vyr. skaučių, kurie tikrai savo figūros plonumu negalėjo pasigirti, bet jie nešiojo tvarkingas uniformas su pasididžiavimu. Tuo pačiu ir kiti jais didžiavosi!

Pilna skautiška uniforma buvo dėvima stovykloje tik specialiomis progomis: stovyklos atidaryme, parade, svečių priėmimuose, vieneto dienos minėjime ir pan. Į vėliavų pakėlimus-nuleidimus ėjome stovyklinėmis uniformomis, kurios buvo dėvimos visą dieną. Jas sudarė: sesių — tamsiai mėlynos spalvos baltinukai su stovyklos ženklu, šlipsas ir tokios pat spalvos trumpos kelnės ar „jeans", jei buvo vėsu; brolių — žalios spalvos stovykliniai baltinukai su stovyklos ženklu, šlipsas ir kelnės.

Man užsidėjus Australijos rajono tamsiai mėlynus baltinukus (su Brolijos-Seserijos emblema), jais labai susidomėjo Seserijos narės, gal manydamos, kad aš perėjau į jų

gretas! Teko aiškintis, o po to — kad nekelčiau įtarinėjimų — aš jų daugiau nebedėvėjau . . .

AUSTRALIEČIAI JUBIL. STOVYKLOJE

Australiokų Jubiliejinėje Stovykloje buvo tik 5, ir tik vyrija. Penketukas buvo išskirstytas: trys į vyčių pastovyklę, kur „australas" j.s.fil. dr. R. Šarkis buvo vyčių pastovyklės viršininko pavaduotojas; kiti 2 priskirti prie JS štabo: vienas jų dirbo redakcijoje, kitas — kaip instruktorius.

Nežiūrint. mažo skaičiaus, atrodo, kad broliai reprezentantai savo pareigą atliko neblogai. Kaip vienetui, teko pasirodyti tik didžiojo parado metu. Atvežti rajono leidinėliai („Tėvynės Židinys" ir „Rajono Vadijos RAŠTAI") ir parodėlė paskleidė žinių apie kengūrų rajoną. Vėliavų aikštėje drauge su kt. vėliavomis plevėsavo ir Australijos vėliava. Simbolinėmis dovanėlėmis apdovanota visa eilė JS pareigūnų. Rajonui buvo atstovauta Tarybos pasitarime, Liet. Skautybės Fondo suvažiavime, oficialiuose priėmimuose ir t.t. Australijos lietuvius skautus JS priminė keli, skautiškai-spontaniški brolių „išėjimai" — Australijos Rajono dienos proga, didžiojo parado metu ir JS pabaigtuvėse.

MAITINIMAS JUBILIEJINĖJE

Gal mažiausiai aprašyta JS dalis stovyklos tiekimo skyrius, virtuvė, valgykla. O tuo tarpu tai buvo nepaprastai svarbus ir sunkus darbas, kurį atliko daug pasišventusių skautininkų,-kių, skautų vyčių-vyr. skaučių ir talkininkų. Darbo nepalengvino ir nepaprastai tvankus oras, kokio mes net Australijoje nesusilaukiame.

Maisto pristatyti-pagaminti reikėjo virš 800 žmonių, o savaitgalio metu — visam 1000. Didžiulė virtuvė, skirta kepimui, buvo įruošta

administracinio pastato kieme, milžiniškoje palapinėje, kita — esanti pačiame admin. pastate, buvo naudojama virimui ir maisto dalinimui.

Valgykloje, kurioje tilpo apie 200 žmonių, aptarnaujantis personalas buvo atžymėtas ružavais „šlipsais". Valgyti teko pamainomis. Kai kurioms pastovyklėms (prityrusių skautų, skautų vyčių) ateiti į valgyklą užtruko apie 20 min., nes jas nuo virtuvės skyrė mylios atstumas. Nežiūrint to, visų nuotaika buvo gera: eidami dainavo ir pokštavo.

Maistas buvo statomas ant stalų; pritrūkus, reikėjo tik paprašyti vieną iš „kelnerių" (kuriais buvo įvairių šakų vyr. skautai,-tės), kurie tuoj atnešdavo kas reikalinga. Lėkštės, puodukai — popieriniai, pavalgius išmetami. Peiliai, šakutės, šaukštai — plastikos; juos plaudavo ir vėl panaudodavo. Maistas buvo gausus ir sotus.

Nors stovyklautojai ir mėgo savo virėjas ir virėjus (kokias ovacijas jiems sukėlė žygiuojant didžiojo parado metu!), bet laužų metu mokėjo iš virtuvės ir pasišaipyti; ypač „nukentėjo" vyriausios stovyklos galvos („Jei turi tu gerą skonį, valgyk vištą pas Paronį!") . . .

PASKUTINIOJI DIENA STOVYKLOJE

v.s.fil. Balys Barkus

Šiandien (rugpjūčio 12 d.) paskutinioji diena Jubil. Stovykloje. Rytoj, įvairiausiomis priemonėmis, apleisime Woodland Trails stovyklavietę. Nuo ankstyvo ryto vyr. vadovai posėdžiauja ir tariasi su pastovyklių vadovybėmis, kaip greičiau ir sėkmingiau nuimti sausas palapines, įvairius stovyklos įrengimus, papuošimus bei apšvarinti stovyklavietę.

Vidudienį stovyklą apleido Anglijos atstovas v.s. B. Zinkus ir Australijos — v.s. B. Žalys. Popiet vėliavų aikštės atšlaitėje šakomis renkasi JS jaunimas — daugelis jų pasipuošę tautiniais drabužiais,

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

žalumynais ir pintais vainikais. Popiečio tema: Derliaus šventė — stovyklos užbaigimas. Žaliuojančio miško pakraščiuose atsimuša lietuviškos, tautinės dainos, palydimos akordeono — stovyklos užbaigimas — darbo apvainikavimas — skautiško derliaus nuėmimas.

Žodį tarė sesė Liūda Rugienienė, vyriausioji derliaus šventės organizatorė. Pakviečia derliaus šeimininkus — vyriausius stovyklos vadovus: Sigitą Miknaitį, Danutę Eidukienę ir Vytautą Vidugirį priimti iš stovyklautojų derliaus vainikus. Paukštytės ir vilkiukai įteikia vyr. skautininkams padėkos vainikus už gražią stovyklą. Geltonšlipsių brolių ir sesių vainikai skiriami Dievo, Tėvynės ir Artimo derliui pagerbti. Prityrusių skaučių derliaus vainikas — prisiminti sukurtą ir atnaujintą draugystę, vyr. skaučių — gerojo darbo vainikas. Akademikai atneša stovyklos viršininkui pasiruošimo gyvenimui vainiką.

Derliaus šeimininkai kviečia jaunimą linksmintis. Paukštytės ir vilkiukai pašoka ratelį „Tėveli, kalveli . . .", skautai — „Oželį" (o tų „ožių" buvo didelis būrys!), vyčiai ir vyr. skautės — „Noriu miego . . ."

Užbaigai visi derliaus darbininkai sudaro tris žiedus ir šokdami dainuoja. Staiga iš miško atšlaitės išeina prityrę skautai, vaizduodami senovės Lietuvos karius-karžygius. Dainuodami karių dainas ir švaistydami kardais, aplanko derliaus iškilmes ir nukeliauja toliau į miškus, „ginti tėvų krašto".

Užbaigtuvėms derliaus šeimininkai visus pakviečia į puotą — ragauti giros, raguolių ir kitų skanėstų.

Artėja vakaras. Vėliavų aikštėn renkasi svečiai ir pavieniai pareigūnai. Maršo garsams per garsiakalbius skambant, į vėliavų aikštę įžygiuoja Brolijos, Seserijos, Akademikų, stovyklos administracijos ir Miško Brolių gretos. Per „šlubuojantį" mikrofoną duodami paskutiniai raportai, pranešimai, įsakymai. Seka pavieniai apddvanojimai-dovanėlės. Šį sykį pagerbiami virtuvės darbuotojai, palydimi visų stovyklautojų padėkos šūkiais, kuriems nebuvo galo. Stovyklos viršininkas, palydimas vyr. skautininkų, prisega Tėvynės Sūnaus garbės žymenį prie Miško Brolių vėliavos už vieneto atliktą didelį darbą ir nuopelnus Jubiliejinėje Stovykloje.

VILIOJA TOLUMA MELSVA

Ant pečių kuprinėj visas mano turtas,
rankoj ąžuolinė patvari lazda,
prieky — kelio kaspinas užburtas,
ant pečių kuprinėj visas mano turtas,
mane gundo toluma melsva.

Eiklios kojos kelio žvyrą mina,
gera žengti pro sodybas ir miškus.
Lyg klajūnas riteris, prieinantis tėvynę,
nejuntu kaip kojos kelio žvyrą mina,
šaukiu girioms ir kalnams: Pasveikinu aš jus!

Ateinu aš pasiilgęs girių unksmės, pievų plotų,
ateinu apsidairyti nuo aukštų kalnų plačiai,
pasidžiaugt gražia gamta, Kūrėjo duota,
girių unksmėj pavėsingoj pasvajoti,
pasisemt gražiausių įspūdžių apsčiai...

O laiminga valandėlė, kai sustojus
mane šaukia tolumoj berymantys kalnai:
Atkeliauk pas mus, laukuos ilgai klajojęs,
kopk aukštyn, pažvelk tolyn, kaip užsimojęs,
pasitiksim tartum brolį, kurio ilgimės seniai. — —

Bronius Žalys

Giedant Tautos himną ir gerbiant saliutu, nuleidžiamos vėliavos. Stovyklos šeimininkų — Kanados — vėliava nuleidžiama paskutinioji, palydima kanadiečių himnu „O Canada!" Stovyklos komendantas ps. J. Orentas duoda įsakymą Australijos atstovams įžengti į aikštės vidurį atsisveikinimui. Australiečiai, apsupti visų stovyklautojų, įteikia Atlanto, Kanados, Ramiojo Vandenyno ir Vidurio (Didžiųjų Ežerų) rajonų pastovyklių viršininkėms paskutinius koala meškiukus (dėvėtus prie skautų vyčių lazdų). Ovacijos, plojimai, paskutiniai atsisveikinimo žodžiai. Staiga australiečiai, nors tik keturi, iškelia plakatus su užrašais: „Ačiū, ačiū, sudiev, sudiev!", „Mama, aš lieku čia — įsimylėjau!" ir t.t. Nešdami tuos atsisveikinimo plakatus ir dainuodami „Sudiev, sudiev . . .", australiečiai apeina visus skautus. Priėję stovyklos vadovybę, užsideda ant pečių stovyklos viršininką fil. Sigitą Miknaitį ant pečių ir apneša atsisveikinimui su visais stovyklautojais.

Paskutinė diena stovykloje dar nebaigta. Vakare, nusileidus saulei, renkamės iškilmingam atsisveikinimo laužui. Jaunimas, nors išvargęs, bet dar pilnas energijos, neramus — greit teks išsiskirti, atsisveikinti. Tad nenuostabu, kad jie greitai įsijungė į dainas, šūkius, pasirodymus ir bendrąją laužo nuotaiką.

Giedri, žvaigždėta ir šalta naktis suglaudė visus arčiau laužo ir vieną prie kito. Įvairią laužo programą užbaigė Chicagos oro skautai, primindami Dariaus-Girėno žuvimo 50-ties metų sukaktį, melodeklamuodami jų testamentą „Jaunajai Lietuvai".

Giedant „Lietuva, brangi", „Sutelk mus, Viešpatie, būrin" ir „Ateina naktis", užgeso laužas, skirstėmės . . .

Paskutinioji naktis šalta, trumpa, tad daugelis stovyklautojų, dainuodami prie lauželių pastovyklėse, praleido paskutines stovyklos valandas.

Sudiev, broliai-sesės, sudiev Jubiliejinė Stovykla! Rytoj visi išsiskirstome kas sau — po plačiąją Ameriką, Kanadą, Australiją, Braziliją, Vokietiją . . . Bet mus visus tebejungia tie patys tikslai, ta pati miela skautų organizacija, tad susitiksime vėl kitoje jubiliejinėje, kitoje Tautinėje Stovykloje! . . . Tad tiktai — iki pasimatymo!

14 DIENŲ AURORos MIŠKE... IŠ JUB. STOVYKLOS DIENORAŠČIO

v.sl.fil. Laura Lauciutė
(Vidurio rajonas Seserijoje)

Liepos 31 - sekmadienis Miške pradėjo lyti, tačiau lietus nesustabdė darbo. Sesės kalė kuoliukus, ieškojo savo miegmaišių, lovučių ir kitų daiktų ir padėjo viena kitai, kad darbas būtų kuo greičiau pabaigtas. Taip ir pasistatė šlapias palapinių miestelis. Po vakarienės, nors padangėje liko lietaus aidai, atsidarė Seserijos Vidurio rajono pastovyklė.

Vakare buvo pirmos Jubiliejinės stovyklos šv. mišios, kurias atnašavo visi stovyklos kapelionai. Tuo baigėsi pirmoji stovyklos diena.

Rugpjūčio 1 — pirmadienis

Naktį miške siautė didelė audra. Trankėsi perkūnas, žaibai apšvietė juodą miško padangę. Pirmi švilpuko garsai pasigirdo, vos išaušus — 6 val. ryto.

Šiandien — AUŠROS diena. Dienos iškilmės prasidėjo procesija: kiekvienas vienetas į didžiąją stovyklos aikštę atnešė po kryžių ar koplytėlę. Taip buvo sukurtas kryžių kalnas. Koplytėlių ir kryžių simboliais prisiminėme Lietuvą ir jos Kryžių kalną, kuris nuolat yra griaunamas. Buvo nepaprastas vaizdas.

Buvo ir oficialus Aušros Jubiliejinės stovyklos atidarymas. Po pietų vyko procesija ir šv. mišios. Per pamokslą ypač pabrėžta lietuvių kalbos svarba. Tarp procesijų buvo vykdomas pastovyklių įrengimas ir tvarkymas. Vakare liepsnojo pastovyklių ir šakų laužai: sesės ėjo į svečius pas brolius. Pirmieji stovykloje dainų aidai!

Rugpjūčio 2 — antradienis

Prieš aušrą 7 sesės iš Aušros Vartų tunto pasipuošė naujais kaklaraiščiais ir tapo vyr. skautėmis: Dalia Čepelytė, Zita Kuliešytė, Lina Didžbalytė, Viktorija Izokaitytė, Rima Stroputė, Rima Zigaitytė ir Rūta Predkelytė. Nors lauke buvo drėgna ir šlapia, sesių nuotaika buvo saulėta ir šilta.

Tęsėsi pastovyklių tvarkymas. Prasidėjo šakų programos bei užsiėmimai, pvz. vyr. skautės susiskirstė į skiltis, kurios nagrinės joms paskirtas temas. Po pietų vyr. skautės susigrupavo į interesų skiltis, pvz. Vatikano radijas, mašinų taisymas, fotografija ir t.t.

Vakare buvo pirmasis visos stovyklos bendras laužas. Nuotaika pakilo žinomų dainų ir įdomių pasirodymų pynės metu.

Pagaliau — buvo diena be lietaus!

Rugpjūčio 3 — trečiadienis

Stovyklaujame jau pusę savaitės. Šiandieną tęsėsi šakų užsiėmimai. Kiekviena šaka perėjo per „Parapiją ir mes" pašnekesį su v.s. kun. J. Vaišniu, S.J. Sesės daugiau sužinojo apie bažnyčią ir savo santykius su ja. Vyr. skautės klausėsi pašnekesių ir diskusijų skilčių tema, o po pietų dirbo interesų būreliuose.

Ši diena buvo Atlanto rajono diena. Ta proga Atlanto rajonas paskelbė konkursą — surasti žmones su tam tikromis ypatybėmis. Pirmą vietą laimėjo brolis iš Anglijos, antrą — sesė Dalia Dundzilienė, trečią —

sesė Ilona Laucienė. Atlanto rajonas gražiai pasirodė ir per vėliavų nuleidimą: to rajono sesės įžygiavo su daugybe balionų. Spalvotus balionus jos išdalino visoms kitų rajonų skautėms, kurios tuo pačiu laiku juos paleido į dangų . . . Tie balionai kilo su prisegtais prie jų laiškučiais. Įdomu, kur jie pasaulyje nusileis?

Vakare buvo Seserijos laužas. Lietus nesušlapino mergaičių nuotaikos.

Rugpjūčio 4 d. — ketvirtadienis

Greitai laikas bėga. Šiandien vyr. skautės išėjo iškylauti ir aplankyti skautus vyčius, kurie joms paruošė pietus. Kitos liko stovykloje ir ėjo į įvairius užsiėmimus. Skautės turėjo susimąstymą, smagiai dainavo ir margino margučius. Prityrusios skautės vykdė savo pratybas. Vėl pagavo visas lietus.

Per vėliavų nuleidimą sesės susipažino su trimis broliais iš tolimos Australijos. Vakare įvyko bendras stovyklos laužas. Visi troškо pabendrauti, padainuoti. Per pasirodymus buvo vaidintos pasakos. Atlanto rajonas parodė „Jūratę ir Kastytį", o akademikai skautai stovyklinę „Velnias ir žmogus". Sesė iš Hamiltono papasakojo dvi lietuviškas pasakas.

Po laužo vyr. skautės ir skautai vyčiai pakviesti pas akademikus vakaronei. Nuotaika visų pakilus: buvo puiki proga susipažinti, pasikalbėti, pasivaišinti ar ramiai padainuoti prie lauželio. Puiki dienos pabaiga!

Rugpjūčio 5 d. — penktadienis

Išaušo graži diena.

Ateina didysis savaitgalis — reikia pasiruošti.

Programa vėl suskirstyta pagal šakas. Vyr. skautės turėjo susimąstymą, kurį pravedė ps.fil. Seselė Ignė ir v.s. tėvas J. Vaišnys, SJ. Seselės Ignės uždavinys privertė seses sustoti ir pagalvoti, ką jos galvoja apie save, kitus, gyvenimą, pasaulį, bei Dievą ir kaip tas paveikia

jų gyvenimą. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į asmeniškas ypatybes — kokias turime ir kurias reikia pastiprinti.

Tėvas J. Vaišnys kalbėjo apie kelis bažnyčios nurodymus ir kelis kitus religinius klausimus, liečiančius išpažintį, krikštą ir t.t.

Seselė Ignė baigė pokalbius, žvelgdama į skaučių įstatus, jų reikšmę ir jų vykdymą.

Pavakare buvo parado repeticija, o vakarinės programos ėjo pagal skyrius — skaučių laužas, prit. skaučių šokiai, vyr. skaučių šv. mišios, per kurias pakartotas įžodis.

Rytoj — savaitgalis . . .

Rugpjūčio 6 d. — šeštadienis

Jubiliejinio savaitgalio pradžia. Iš ryto sesės tvarkė savo palapines ir rajonus: ruošėsi priimti svečius. Po pietų prasidėjo stovyklų lankymas. Einant takais, visur matėsi vaikų su tėveliais, apsilankančių skautų ir vadovų, kitataučių skautų — latvių, ukrainiečių ir kitų svečių. Buvo maloni nuotaika.

Vakare vyko iškilmingas Jubiliejinės Stovyklos vėliavų nuleidimas ir paradas. Pirmosios atžygiavo sesės, kartu su latvių ir ukrainiečių skautėmis. Sesių buvo apie 400. Po jų žygiavo brolių gretos, jų apie 380. Su entuziazmu sekė akademikai skautai: 40 — akdemikų rikiuotėje, o dar pusšimtis jų — kitų pastovyklių ar vienetų gretose kaip vadovai, instruktoriai ir t.t. Sekė Bendrija ir administracija, — iš viso parade apie 900 skautiškų galvų!

Svečiai turėjo progos išgirsti stovyklos dainą ir šūkį.

Po vėliavų nuleidimo buvo uždegtas didysis jubiliejinis laužas. Laužo dalyvius gaubė smagi nuotaika, dainos skambėjo po visą mišką, o traškančios liepsnos ir žiežirbos prisidėjo prie vakaro pakilios dvasios.

Laužui užgęsus ir stovyklą apsupus tylai, akademikai skautai susibūrė į savo šventę, kuri buvo nuostabi ir pilna džiaugsmo. Akademikų šeima šią naktį padidėjo: šaunus būrys kandidačių ir junjorų davė pasižadėjimus ir tapo tikrosiomis narėmis ir senjorais. Lauželio liepsnos apšvietė visų susirinkusių šypsenas.

Po oficialiosios dalies turėta šeimyniškos vaišės: buvo smagi proga pasikalbėti, pabendrauti ir padainuoti prie laužo.

Labiausiai jaudinanti įspūdį man padarė dvi Edžio Punkrio sukurtos dainos.

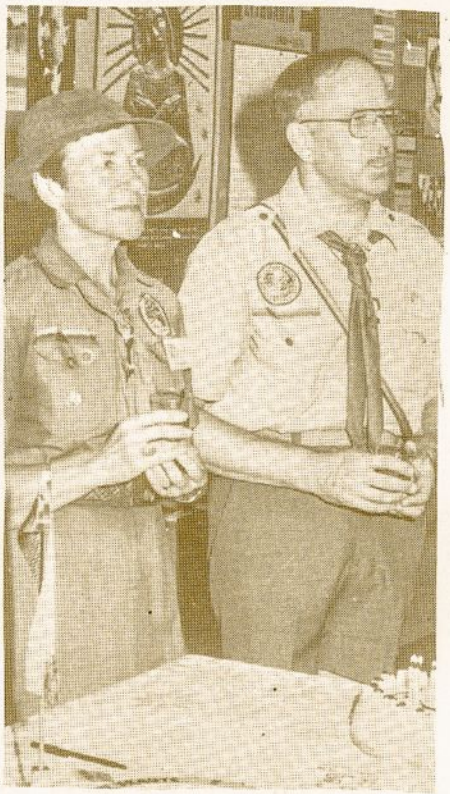

Kokia graži jub. savaitgalio dienos pabaiga . . .

Rugpjūčio 7 d. — sekmadienis

Štai ir antroji ,,didžiojo savaitgalio" diena! Ji prasidėjo bendru vėliavų pakėlimu, o po to buvo koncelebruotos šv. mišios. Pamokslą pasakė evangelikų skautų kapelionas dr. E. Gerulis. Pamaldoms pasibaigus vėl vyko stovyklos lankymas.

Po pietų sekė keletas įvykių: buvo skautininkų sueigos ir AUŠROS laikraščio 100 metų minėjimas.

Vakare liepsnojo šakų laužai; vyr. skautės aplankė ta proga skautus vyčius — buvo gera pabendrauti, padainuoti.

Gi vakaras ypač nuostabus: pirmą kartą savo gyvenime, kiek atsimenu, mačiau šiaurės pašvaistę — visa padangė švytėjo! Įspūdinga buvo, kai giedant ,,Ateina naktis" vėl padangę puošė šis nuostabus gamtos reiškinys. To niekad nepamiršiu.

Rugpjūčio 8 d. — pirmadienis

Stovykla grįžo prie kasdieninės tvarkos. Iš ryto vyr. skautės ir skautai vyčiai iš sesės Birutės Vindašienės sužinojo apie Kuršių Neriją. Nerija — gražiausia Lietuvos dalis.

Po pietų vyr. skautės ir skautai vyčiai dalyvavo ,,Senpilės" programoje. Prityrusios buvo akademikų vadovaujamoje ,,Literamoje". Aplamai skyriai vykdė savo programas.

Staiga apie 4:30 pasigirdo pranešimas, kad artėja didelė audra. Visi buvo suvesti į valgyklą ar į kitą saugią vietą. Taip ir praėjo dvi valandos: vieni rūpinosi, kur medžiai krito, o daugumas tik laukė, kas bus toliau. Pagaliau pragiedrėjo.

Vakare vėl laužas. Seserija į svečius pakvietė Broliją. Po laužo prasidėjo vyr. skaučių-skautų vyčių vakaronė pas akademikus skautus.

Buvo keista diena.

Rugpjūčio 9 d. — antradienis

Šiandien — iškylavimo diena. Vieni išvažiavo pasidžiaugti Niagaros krioklio grožiu, kiti išvyko prie ežerėlio. Nors diena ir nelabai saulėta, bet buvo gera vien tik pailsėti. Taip ir praėjo beveik visas antradienis.

Vakare užkūrėme bendrą laužą. Jūros dienos proga vakaro linksmybes pravedė jūrų skautai. Taip praėjo dešimtoji Jub. Stovyklos diena.

Rugpjūčio 10 d. — trečiadienis

Praėjo daugiau, negu pusė stovyklos.

Iš ryto vėl vyko skyriais programa. Vyr. skautės diskutavo svarbius reikalus. Ypač iškilo lietuvių kalbos naudojimo svarba ir problemos.

Pietus vyr. skautės valgė su skautais vyčiais. Buvo vėl (!) gera proga pabendrauti. Po pietų skautai vyčiai padarė staigmeną: pirma jie apdovanojo vyr. skaučių skyriaus vadovesIreną Grigaitienę, Teresę Gaidelytę ir Gintą Remeikytę gražiomis dovanomis; tada jie apdovanojo ir vyr. skautes pačių brolių padarytais kaklaraiščio žiedais.

Vėliau vyr. skautės tęsė savo programą interesų būreliuose.

Vakare būta gražaus ir jaukaus Seserijos laužo, po kurio vyr. skautės ėjo į mergvakarį, suruoštą vienai vyr. skautei: buvo įgyvendintos gražios lietuviškos tradicijos. Praėjo malonus stovyklinis vakaras.

Rugpjūčio 11 d. — ketvirtadienis

Šiandieną yra Vidurio rajono diena. Mano rajono. Padangė buvo niūri ir lietinga, tačiau vis tiek vyko ruošimasis rajono pristatymui. Iš ryto buvo skyriais programa. Po pietų Vidurio rajono sesės repetavo savo tuntų pristatymus laukiamiems svečiams.

Apie 4 val. atėjo svečiai, kuriems kiekvienas tuntas pasirodė — padainavo, pašoko, pavaidino, sušuko šūkius . . . Pvz. Aušros Vartų tuntas prisistatė „paveikslų parodos" būdu: visos skautės iš mažų gyvų paveikslų sudarė vieną didelį tunto paveikslą. Kernavės tuntas padainavo, Neringos tunto sesės pašoko „Malūną" ir t.t.

Vakare per vėliavų nuleidimą iškilmingai įžygiavo vieningai Vidurio rajono sesės ir broliai.

Laužai šį vakarą vyko šakomis. Vyr. skautės ir skautai vyčiai smagiai pabendravo Joninių laužė ir vakaronėje.

Jau artėja stovyklos pabaiga . . .

Rugpjūčio 12 d. — penktadienis

Paskutinė stovyklos diena!

Ryte bendras Seserijos vėliavų pakėlimas; tai buvo padėkos ir atsisveikinimo akimirkos. Po vėliavų pakėlimo vyr. skautės rašė stovyklos įvertinimus, o po to jos supažindintos su Jaunimo Kongresu. Likusią ryto dalį sesės praleido tvarkdamos savo daiktus.

Po pietų visi dalyvavo Derliaus šventėje. Vakarienei ir lankymo laikui pasibaigus įvyko bendras vėliavos nuleidimas.

Vakaras užimtas ilgu paskutiniu stovyklos bendru laužu. Nors ir šalta paskutinė naktis, prie laužo nuotaika buvo šilta. Dainos, šūkiai, pasirodymai visus mus jungė slapta šiluma. Paskui nuaidėjo vakarinės giesmės garsai, ir išblėso paskutinės laužo liepsnos . . .

Taip ir prabėgo dvi Ketvirtosios Jubiliejinės stovyklos savaitės.

Rugpjūčio 13 d. — šeštadienis

Išvažiuojame namo į keturias puses ir keturis kontinentus.

JUBILIEJINĖS STOVYKLOS MALDA

VIEŠPATIE DIEVE, mums gera čia būti Tavo sukurtoje gražiojoje gamtoje ir Tavo prieglobstyje. Tu sukūrei kalnus ir miškus, gėles ir vaisius, ir paskyrei juos mums naudotis. Ir mes, Tavo vaikai, vaikščiojame Tavo kūrinių pasaulyje, kaip vaikščiojo šioje žemėje Jėzus Kristus, Tavo amžinasis Sūnus.

Džiaugiamės, Viešpatie, Tavo globa ir pasitikime Tavo nuolatiniu buvimu mūsų tarpe. Dėkojame Tau už savo tėvelius, kurie mus mokė mylėti Tave, savo tautą ir savo artimą, laikytis Tavo įsakymų ir būti lyg išrinktaisiais šioje Jubiliejinėje stovykloje.

Mes prisimename tuos pasiaukojusius skautiško gyvenimo vadovus, kurie prieš 65-rius metus tiesė kelius, kad mes jais eitume ir būtume geri Tėvynės vaikai, pasiryžę aukoti net savo gyvenimus už savo brolių laisvę ir geresnę ateitį.

Šioje Jubiliejinėje stovykloje mes drįstame, sekdami savo pranokėjais, Tau pažadėti savo pareigų niekada neapleisti ir jas atlikti kasdien, vis tobulėjant gerais darbais savo tautai, artimui ir Tavo vardui.

Viešpatie Jėzau, kuris, kaip ir mes, vaikščiojai žemės takais, laimink mus šioje stovykloje, kad čia išmoktume geriau Tave garbinti, visa širdimi ir visomis jėgomis tarnauti savo Tėvynei ir Artimui. Tegul mūsų ryžtas skatina eiti mus skautiško pašaukimo keliu ir niekada nepavargti, tarnaujant Dievui, Tėvynei ir Artimui. Mūsų šūkis tegul bus mūsų įkvėpimas eiti Tavo pramintu keliu iki gyvenimo pabaigos.

s. kun. Pranas Garšva, MIC

PIRMAS DIDŽIĄJAI LIETUVAI SKIRTAS LAIKRAŠTIS

AUSZRA

Po 1863 m. sukilimo, visoje Rusijos imperijoje siaučiant caristiniam draudimui - spausdinti „lietuviškai ir žemaitiškai" raštus lotynų rašmenimis, lietuvių ryžtas kelti ir auginti savyje tautinę sąmonę vis didėjo. Lietuviai atmetė rusų bandymus lietuviškus raštus spausdinti "graždanka" (rusų raidynu). Lietuviai ypač vysk. M. Valančiaus iniciatyva, pradėjo lietuviškai spausdinti užsienyje ir tuos spaudinius slaptai gabenti į Lietuvą ir savųjų tarpe juos nelegaliai platinti.

LAIKRAŠČIO IŠTAKOS

KAD LIETUVIAI TURI TURĖTI SAVO LAIKRAŠTĮ. Įvairūs, ypač lietuvių studentų (tada studijavusių Rusijos universitetuose) bandymai įsteigti lietuvišką laikraštį Rusijos imperijos ribose parodė, kad caristinė Rusija leidimo leisti lietuvišką laikraštį neduos. Dr. Jonui Basanavičiui 1880 m. pradžioje išsikėlus dirbti gydytoju Bulgarijon, pradėta ieškoti galimybės lietuvišką laikraštį Lietuvai leisti užsienyje.

Įvairūs to laiko lietuvių veikėjai 1882 m. rudenį pritarė tam sumanymui. Mažosios Lietuvos ūkininkas Jurgis Mikšas, prieš tai pasitaręs su studentu Jonu Šliūpu ir inžinieriumi Petru Vileišiu, laišku kreipėsi į Basanavičių jau konkrečiai siūlydamas leisti tokį laikraštį Mažojoje Lietuvoje. Dr. J. Basanavičius 1883 m. I.7 d. laiškais J. Mikšiui ir Poznanės srityje tada gyvenusiam, 1863 m. sukilimo dalyviui, poetui Andriui Višteliui išnagrinėjo tą sumanymą teigdamas, kad toks laikraštis tikrai galėtų būti leidžiamas Ragainėje.

1883.I.23 d. Dr. J. Basanavičius nusiuntė projektuojamo laikraščio programos apmatus, su pratarmės tekstu ir keliais rašiniais pirmam numeriui. J. Šliūpo pasiūlymu laikraštį buvo nutarta pavadinti AUSZRA. Šiek tiek lėšų tam leidiniui davė Dr. J. Basanavičius, M. Šernius ir A. Vištelius.

PIRMAS NUMERIS IR T.T.

1883 m. balandžio mėnesį (su atspausdinta kovo mėn. data) Ragainėje pasirodė pirmutinis Didžiajai Lietuvai skiriamo, lietuvių kalba laikraščio AUSZRA pirmas numeris. Jo tituliniame puslapyje parašyta, kad jį leidžia dr. J. Basanavičius, o redakcijos vardu Ragainėje atsiliepia J. Mikšas, kuris faktiškai tą numerį suredagavo ir išleido.

Aušra ėjo 1883-1886 metais. Nors ji vadina save laikraščiu, bet esmėje tai buvo mėnesinis žurnalas, su užsimojimu pasirodyti kiekvieno mėnesio 20-ją dieną. Pirmieji penki (1883 m. 1-5) numeriai buvo išspausdinti Ragainėje, o nuo 1883 m. 6-jo numerio ir iki galo (1886 m.) — Tilžėje.

1883 m. buvo išleista 10 numerių 8 sąsiuviniai, iš viso 302 puslapių. 1884 m. išėjo 12 numerių, 7 sąsiuviniais (kai kurie sąsiuviniai apėmė 2-3 numerius), iš viso 424 p. 1885 m. išėjo 12 numerių, 8 sąsiuviniais, — 416 p. O 1886 m. 6 numeriai, 6 sąsiuviniais, 208 p. Taigi iš viso išėjo 40 numerių, 29 sąsiuviniais. Spausdinta 1000 egzempliorių.

Redaktoriais buvo: Jurgis Mikšas, Jonas Šliupas, Martynas Jankus ir dviejų paskutiniųjų numerių — Juozas Andziulaitis.

irmo numerio pradžioje yra dr. J. Basanavičiaus parašyta „Prikalba" (Pratarmė), kuri pradedama senu romėnų posakiu: „Žmonės, nepažįstantieji istorijos, visuomet lieka vaikais". Tai buvo dr. J. Basanavičiaus visų rašinių pagrindinė mintis: siekti supažindinti lietuvius su garbingąja ir garsiąja Lietuvos praeitimi. Tas posakis apie Lietuvos istorijos pažinimo svarbą ir šiandieną, po šimto metų, yra svarbus!

'TAUTINIO ATGIMIMO PRADININKĖ

AUŠRA ragino pažinti Lietuvos praeitį, gilintis į lietuvių kalbos nagrinėjimą. Lietuvių gerbūvio kėlimas turėjęs padėti stiprėti lietuvių tautiniam sąmoningumui. AUSZRA kvietė visus lietuvius niekad nepamiršti savo lietuviškos kilmės ir vieningai veikti lietuvių ir Lietuvos gerovei.

AUSZRA suformavo lietuvių lietuviško galvojimo ir veikimo svarbos būtinumo pagrindus.

Iki AUSZROS pasirodymo lietuviuose, jų politinis ir kultūrinis gyvenimas, buvo persunktas prolenkiškomis tendencijomis, kada buvo tikėta, kad Lietuva negalinti būti be Lenkijos. Po AUSZROS pasirodymo darėsi aišku, kad lietuvišką Lietuvą gali kelti, stiprinti ir išlaikyti tik lietuviškai galvojantieji lietuviai. Auszros leidėjų ir bendradarbių žodžiais lietuvių kalba yra neatskiriama lietuviškumo dalis. AUSZRA suformulavo mūsų literatūrinės kalbos pagrindus. Jos skiltyse prasidėjo ryškus formavimasis ypač mūsų idealistinės literatūros rašinių. AUSZRA yra Lietuvos bei lietuvių tautinio atgimimo pradininkas.

v.s.fil. J. Dainauskas

AKADEMIKŲ SKAUTŲ STOVYKLA „SAULĖLEIDIS"

„Pas mus ne skautavimo saulėleidis, bet akademiška aušra".

fil. Dalia Petreikytė

Jubiliejinėje „Aušros" Stovykloje akademikai skautai susibūrė į savo atskirą rajoną, pavadintą SAULĖLEIDŽIO vardu. Savoje stovykloje akademikų nebuvo daug — tik apie 20. Kita, didesnė jų dalis, dirbo su visoje „Aušroje" dalyvaujančiais skautų,-čių vienetais, stovyklų-pastovyklių vadijose ir t.t. Savaitgalio metu šis skaičius pakilo iki 60 ar 80, čia atvykus Kanados ir JAV akademikams skautams — svečiams.

Jau pirmosios — liepos 31 — dienos vėlų vakarą akademikų,-kių būrelis susibūrė prie nedidelio, nuo šlapių iš po lietaus malkų šnypščiančio, gražios sesės nuolat kurstomo ir papučiamo lauželio . . . Čia pabendrauta, susipažinta ir, gitara pritariant sesei Lyvijai Garsienei, padainuota!

Rugpjūčio 2 d. įvykusios sueigos metu išklausytas fil. Jono Dainasko pašnekesys apie pirmąją „Aušrą", pailiustruotas retais šio laikraščio egzemplioriais. Sueigoje dalyvavo ir du australiečiai akademikai skautai — filisteriai Balys Barkus ir dr. Rimantas Šarkis. Po fil. Dainausko pašnekesio pakelta ASS gairė, o tada susirinkusieji išklausė australiečių brolių pasakojimų apie Australiją, jos lietuvius ir skautus,-tes.

Rugpjūčio 6 d. ASS stovykloje buvo nagrinėjami lietuviams svarbūs politiniai uždaviniai ir problemos: iš ryto Gintė Damušytė, Lietuvių Informacijos centro New Yorke darbuotoja, pristatė lietuviško „lobby" galimybes, popiet — Rasa Razgaitienė, dirbanti „Americans for Due Process" organizacijoje, ir dr. Viktoras Stankus, vadovaujantis Komitetui Lietuvių teisėms ginti, pravedė diskusijas apie JAV valdžios „Office of Special Investigations" (OSI) prieš lietuvius užvedamas bylas dėl Antrojo Pasaulinio karo įvykių.

Po iškilmingo ir gerai pasisekusio jubiliejinio laužo (rugp. 7) į ASS stovyklą susirinko virš 60 sesių ir brolių akademikų. Prie liepsnojančio laužo, aukštų, didingų klevų papėdėje 6 sesės ir 9 broliai davė iškilmingą pasižadėjimą ir gavo ASS spalvas. Taip pat keli nariai pakelti į filisterius. Daugumas įžodį davusių buvo iš Chicagos, kiti — iš Toronto; įžodį pravedė fil. Gilė Liubinskaitė ir fil. Juozas Liubinskas, pasveikino fil. J. Dainauskas. Po įžodžio visi sugužėjo į ASS būstinę, kur dainavo, vaišinosi ir linksminosi (spėjama — iki gaidžiai pradėjo giedoti . . .).

Savaitgalio metu brolis fil. G. Penikas taip pat pravedė skautiškų filmų demonstravimo vakarą.

Pačioje stovykloje — didžiuliame pastate, atitinkamomis progomis

buvo išstatyta Akad. Skaut leidyklos ir kt. knygos, kurias buvo galima užsisakyti ar įsigyti.

Suruošta brolių G. Peniko ir Jono Tamulaičio 1959, 1960 ir 1961 metų ASS stovyklų nuotraukų parodėlė, paskelbiant juokingų „parašų" po jomis konkursą, skiriant premijomis ledus ir lietuviškų fantazijų knygą „Angelų sniegas". Savo nuotraukas iš Jaunimo Kongreso buvo išstačiusi ir sesė Likanderytė.

Nors akademikų skautų,-čių dalyvauta negausiai, jie buvo pastebimi „ir prie tanciaus, ir prie rožančiaus!" Jie gražiai pasirodė bendruosiuose Jubiliejinės Stovyklos laužuose, išeidami su visa eile „numerių", didžiajame parade, kur akademikai atėjo išsirikiavę po tris, t.y. dvi sesės už parankių paėmusios po brolį gretoje . . . Žiūrint nuo kalno į atžygiuojančius, tai sudarė labai įspūdingą vaizdą! Neiškęsdavo akademikai neįpynę jaunatviško humoro ir visur kitur, kaip raportų, pranešimų metu ir t.t.

Gaila, kad dėl labai perkrautos Jubiliejinės Stovyklos programos, nedaug kas iš vadovų galėjo atsilankyti į ASS ruoštas paskaitas, diskusijas, o jos tikrai buvo vertos atkreipti didesnį dėmesį. Tikėkimės, kad bent jų santraukas matysime „Mūsų Vytyje".

Stovyklai vadovavo: pirmą savaitę — ps. fil. dr. Dalia Petreikytė, ASS Vadijos pirm. pavaduotoja, antrą savaitę — fil. Danutė Molytė.

fil. B. Barkus
ir B. Žalys

DEVINTĄ STOVYKLOS DIENĄ GERBĖME SPARNUOTUS DIDVYRIUS

Mūsų tautos istorijoje niekada netrūko dėl Lietuvos laisvės kovojusių, Lietuvos vardą garsinusių didvyrių. Netrūksta ir dabar sūnų ir dukterų mūsų pavergtoje Tėvynėje, kovojančių dėl lietuvių tautos išlikimo, dėl savo kalbos ir tikėjimo. Bet niekas labiau neiškėlė Lietuvos garbės ir garso, kaip 1933 m. perskridę Atlanto vandenyną ir Vokietijoje, Soldino miške žuvę mūsų transatlantiniai lakūnai kapitonas Steponas Darius ir Stasys Girėnas. Jų žuvimo 50-ties metų proga pagarbiai juos prisiminkime.

Abu lietuviai lakūnai susitiko ir susidraugavo 1928 metais. Tuo metu daugelis pasaulio lakūnų mėgo ir bandė daryti įvairius skridimo rekordus. Taip amerikietis Charles Lindbergh 1927 m. pats vienas perskrido Atlantą iš New Yorko iki Paryžiaus ir tuo jis pasidarė pasaulinio masto garsenybė. Po Lindbergho sekė ir kiti. Panašūs rekordai sudomino ir artimus draugus Darių ir Girėną. Jų užsibrėžtas tikslas — nuskristi be sustojimo iš New Yorko iki Lietuvos, iki Kauno!

1932 m. abu jie savo pinigais (už 3,200 dolerių) iš Pal-Waukee b-vės nusiperka BELLANCA CH-300 PACEMAKER modelio lėktuvą, kurį pavadina LITUANICOS vardu. Dabar lietuvių visuomenei jie atskleidžia savo siekimą — be sustojimo perskristi Atlantą, į Lietuvos laikinąją sostinę — Kauną!

Pirktas lėktuvas tokiai kelionei netiko, reikėjo jį perdirbti. Tai reikalavo daug išlaidų, bet lietuviškoji visuomenė šiltai atsiliepė: susikūrė skridimo organizavimo fondas, sutelkta pakankamai lėšų lėktuvo perstatymui ir patobulinimui. 1933 m. liepos pradžioje lėktuvas buvo tinkamas transatlantiniam skridimui, nors jis ir neturėjo tolimo skridimo brangių instrumentų, kaip radijo ir pan.

LITUANICA su Darium ir Girėnu tolimon kelionėn pakilo 1933 m. liepos mėn. 15 d. ankstyvą rytą. Pakilo, net neturėdama valdžios leidimo tokiam skridimui. Sutarta tokio leidimo ir neprašyti, nes jis vis tiek nebūtų gautas: lėktuvas buvo perkrautas kuro medžiaga, buvo per sunkus tokiam pakilimui.

Kas vyko toliau lėktuve, žinome tik iš kelių vesto dienoraščio sakinių, nes radijo instrumentų lakūnai neturėjo. Neėmė ir parašiutų. Pasiryžimas buvo tik vienas: susitiksime Kaune! Taip ar kitaip, gyvi ar ne!

Žinant jų žemaitišką užsispyrimą, kitaip ir nebuvo galima galvoti. Skridimo ilgis nuo New Yorko iki Kauno apie 4,500 mylių. Lėktuvan buvo paimta tik pagrindiniai asmeniniai reikmenys, paštas, maistas ir pakankamai kuro.

Išskrisdami, lakūnai Darius ir Girėnas dedikavo šią kelionę sekančiai:

ŠĮ SAVO SKRIDIMĄ SKIRIAME IR AUKOJAME TAU, JAUNOJI LIETUVA! Tai jų pačių žodžiai, davę gilią meilę tada dar tik 15-kos metų amžiaus Nepriklausomai Lietuvai, jos ateitį kuriančiam Lietuvos Jaunimui.

Deja, liepos 17 d. naktį Vokietijos vyriausybė pranešė Kaunan, kad LITUANICA, siaučiant audrai, nukrito Soldino miške ir abu lakūnai žuvo. Ta naujiena kaip žaibas apskriejo visą Lietuvą. Gedulu apsitraukė laikinoji Lietuvos sostinė, miestai, miesteliai ir kaimai, gedulo šydu apsitraukė pusiau stiebo nuleistos vėliavos.

Kauno aerodrome lakūnų palaikai buvo iškilmingai sutikti. Po gedulingų pamaldų Kauno katedroje, kariuomenės daliniams ir organizacijoms lydint, lakūnai palaidoti Vytauto prospekte buvusiose kapinėse, kariams skirtoje dalyje. Vėliau ten pastatytas mauzoliejus su paminkline lenta. Šiose laidotuvėse dalyvavo visa Kauno lietuviškoji visuomenė, pagarbiai stebėdama laidotuves nuo Katedros iki pat kapinių vartų.

Lakūnus palaidojus, vėl visa Lietuva užvirė: išleisti specialūs oro pašto ženklai, menininkai piešė jų paveikslus, gamino medalius. Muzikai sukūrė muzikinių kūrinių.

SARGYBINIS

Nuo lauželio dar atskrenda juokas
spindi liepsnos pro medžių šakas.
Girioj ūkteli baugiai apuokas,
krūmuos sušlama garsiai kažkas....

Tvirčiau lazdą suspaudžiu aš rank
atsistojęs tamsoj po medžiu,
nes garbinga man pareiga tenka –
aš šią naktį stovykloj budžiu.

Žarijėlės laužo vos švyti,
nuskambėjo "Ateina naktis",
tylos metą paskelbė trimitas,
ir užvaldė stovyklą rimtis. — —

Kyla mėnuo — padangių žibintas —
šviesu žemėj ir mano širdy,
o ant tako miegoti sukrinta
eukaliptų šešėliai juodi. — —

Palapinių tamsių tylų miestą
saugau, skauto mintis auginu:
aš budžiu, kad niekas neliestų
mano brolių laimingų sapnų.

Bronius Žalys

Soldino miške pastatytas lietuviško stiliaus kryžius su gražiu paminklu, kuris Antrojo Karo metu kiek apgadintas, bet dabar Lenkijos lietuvių vėl atnaujintas ir lankomas. Didžiausiame Lietuvos akmenyje — Puntuke, prie Anykščių, buvo iškalti Dariaus ir Girėno veidų biūstai, Lietuvos miestuose ir miesteliuose didvyrių vardu pavadinta šimtai gatvių ir aikščių. Amerikoje — Chicagoje ir New Yorkę pastatyti vieši paminklai, prie jų kiekvienais metais liepos mėn. rengiamos specialios iškilmės.

LITUANICOS likučiai buvo pargabenti į Lietuvą ir patalpinti Karo muziejaus specialiame skyriuje.

1940 m. rusams okupavus Lietuvą, Kauno kapinėse prie Dariaus ir Girėno mauzoliejaus rinkdavosi lietuviai, ypač jaunimas, pasisemti drąsos, tautinės dvasios stiprybės. Tokių susirinkimų metu spontaniškai būdavo sugiedamas ir Lietuvos Himnas.

Vokiečių okupacijos metu lakūnų kūnai slapta iš mauzoliejaus išimti ir užmūryti Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakulteto rūmuose. Lietuvą vėl okupavus rusams, lakūnų kūnai surasti, pervežti į Aukštųjų Šančių karių kapines ir ten palaidoti. Jie ten ilsisi, tarytum laukdami Lietuvos laisvės aušros ryto . . .

S.L.

(sutrumpinta iš V.S. KRIVŪLĖS)

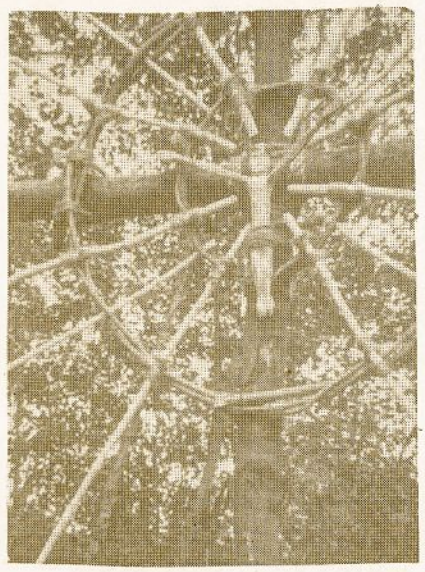

JUBILIEJINĖ

NESTOVYKLAUTOJOS AKIMIS . . .

Senas lietuviškas priežodis sako: „Kas nedirba, tam nekliūva". Taigi tie, kurie imasi kokio nors darbo — visuomeninio, organizacinio, t.y. darbo ne vien savo, bet ir kitų labui — tebūna pasiruošę gauti „pylos" — būti pakritikuojami. Kritika nebūna išreiškiama lipšniais žodžiais. Aštresnės kritikos žodžiai dažnai gali ir įskaudinti. Tokiais neapdairiais žodžiais paprastai dosnūs būna tie, kurie nė iš tolo jokio darbo nesiims.

Ne kartą yra tekę girdėti kalbant apie skautų vadovus, kad jie „šiokie, tokie ir anokie". Ypač jų charakteristikų gausiau išgirstama stovyklai pasibaigus, ir vadovams būtinai „kliūs" už tą ar kitą pasielgimą.

Šitokios mintys lydėjo šioje Jub. Stovykloje. Joje keletą dienų teko stebėti tą aštuonių šimtų jaunuolių skautišką skruzdėlyną, suvažiavusį įsigyti bendro darbo ir glaudaus sugyvenimo įgūdžių. Iš galimai objektyvesnio taško žvelgiant, susidarė apie tuos visaip kritikuojamus vadovus gerokai skirtinga nuomonė, kurią patvirtina matyti ir sužinoti stovyklinio gyvenimo momentai. Pasidalinsiu jais su visais.

Stovykla — geriausia gyvenimo mokykla

Gamtoje įsikūrusio palapinių miesto gyventojams įsigalioja visai skirtingos kasdieninės tvarkos ir darbo bei laisvalaikio taisyklės. Čia miestiško gyvenimo patogumų nėra. Stovykloje vyksta ritmiškas, skautiškas gyvenimas, prisitaikant prie gamtos, oro atmainų, pakenčiant nepatogumus, atsisakant didmiesčio gyvenimo dvasios. Visa tai daroma laisva valia. Tikslas — sudominti patogaus gyvenimo sąlygomis išaugintą jauną sielą paprastumu, natūralumu, kartu stengiantis patraukti ją lietuviškumo pusėn.

Toks dviejų savaičių gyvenimas turi būti tinkamai suplanuotas visais atžvilgiais: ir sveikatos, ir moralės, ir drausmės, ir saugumo, ypač kreipiant dėmesį į lietuviškąjį auklėjimą iš anksto sudarytoje programoje. Čia turi pasireikšti vadovų sumanumas, įžvalgumas, darbštus užsiangažavimas tikslui pasiekti. Ir virš visko, — meilė skautybei. Iš šio taško gal ir žvelkime į tuos visokiom charakteristikom apibūdintus vadovus.

Suvažiuoti iš labai tolimų kraštų, kaip Australijos, Europos, P. Amerikos ar ir iš „čia pat", aukojant savo visų metų atostogas — tai meilė skautybei. Pamatei Sąjungos seną

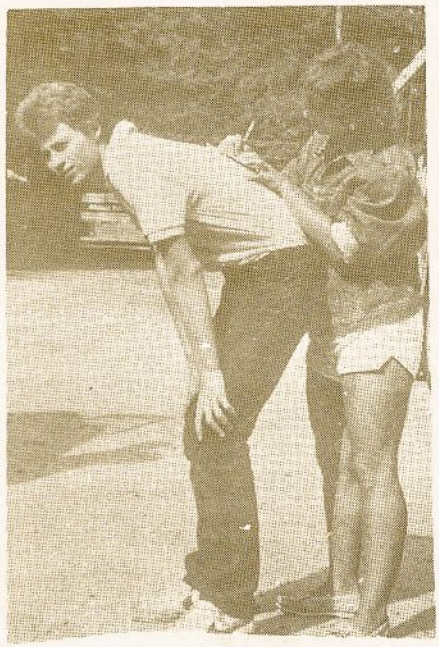

veteraną, einantį lazdele pasiramsčiuojant, sėdintį tribūnos prieky parado metu pilna skautiška uniforma, atvykusį čia didelių šeimos narių pastangų dėka, ir jauti, kaip skaidriai dega skautybės liepsnelė. Arba vėl: procesija su pačių skautų pagamintais kryžiais ir atsivežtomis bažnytinėmis vėliavomis į įrengtą kryžių kalną. Tarp daugybės nešamų kryžių vieną neša ir Tarybos pirmininkas v.s.fil. S. Miknaitis: „Neteko nešti jaunam būnant, tai nešu dabar". Ašaros žvilga ir iš toli atkeliavusių ilgamenčių australiečių vadovų akyse, jiems šalia pagarbiai vėliavas nešant. Mažosios paukštytės, žibančiom iš susijaudinimo akutėm šioje procesijoj beria surinktus lauko gėlių žiedus iš atsivežtų iš namų krepšelių. Skautai vyčiai savo įžodžio naktį kryžių kalne pastatė aukščiausią iš visų ten esančių kryžių. Ar tai ir „Miško brolių" atsivežtoji ir medin įkelta keramika — Sopulingoji Motina su septyniais kalavijais neįsirėžė stovyklos prisiminimuose jaunose širdyse?!

Porą kartų, stipriai audrai siaučiant, giria šniokštė, lietus merkė ir vertė palapines, vėjas medžių viršūnes lenkė, kol vieną Seserijos pastovyklėje žemėn patiesė. Vyresnės ir jaunesnės vadovės bėgiojo, apžiūrinėjo palapines, tikrino, ar nieko rajone nebėra. Rūpstis iš širdies — į reikalą ne pro pirštus žiūrėta.

* * *

Kokią darbo naštą savanoriškai sutiko nešti virtuvės šeimininkės, stovyklautojų maitintojos, tepasakoja „Spinduliai". Stovyklinio laikraštėlio Nr. 3 taip rašoma: „Didžioji dalis stovyklautojų šeimininkę mato su angelų sparnais ir aureolėmis, nes tik su šventojo kantrybe galima neišeiti iš proto maitinant tokią gaują stovyklautojų. Tačiau šeimininkės tvirtina, kad valgytojai skundžiasi, kad maistas neskanus, per karštas, per šaltas; pradeda net jas pašnibždomis vadinti

visokiais gyvuliniais vardais."

Net ir vėlai vakarais jos, vargšės, dar kaitė kavos virdulius, gaivunančiu gėrimu papildydavo didžiulius indus, dėliojo pyragaičius praalkusiems stovyklautojams. Visi žinome, kad virtuvėje darbas vasaros šutvėje — ne juokai!

Gal sakysit, kad darbas laikraščio redakcijoj — pramoga? Sėdi sau, „varnas gaudai", mūsų lauki — tikrai nenusidirba šie stovyklos parėigūnai! Mažam kambarėly, kur nėra nė mažiausio vėjelio dvelktelėjimo, matydavai redakcinio štabo narius, susikūprinusius prie stalų ir ankstų rytą, ir vėlų vakarėlį.

Kita stovyklos įstaiga, dirbanti dar primityvesnėmis sąlygomis — tai paštas. Ši prie stovyklos didžiųjų vartų esanti „raštinė" priminė man pasakų namelį, stovintį „ant vištos kojos". Jo viduj (sieksnio ilgumo, antra tiek platumo) prakaitu žliaugiančiais veidais, valandų neskaičiuodami, plušo pašto viršininkai. Ir skrido laiškai bei stovykliniai antspaudais žymimi atvirukai į visas pasaulio šalis. Ar žinot, kokios buvo šios įstaigos darbo priemonės? Na gi, nė kiek netobulesnės, kaip Gutenbergo laikais! Po pirmos savaitės antspaudais „roliavimo" broliai Vladas Bacevičius ir Stasys Ilgūnas jau nebejautė dešinės rankos pirštų. O kur dar viena savaitė?

Abi savaites pokštėjo foto aparatai visų keturių oficialiųjų stovyklos fotografų rankose, pečiai linko nuo nešiojamų fotokrepšių. Šiems broliams ir sesėms reikėdavo sugebėti net dviejose vietose tuo pačiu laiku būti, įvykius filmų juostose įamžinti, gi vėlų vidurnaktį tamsiam kampely tūnoti ir traukti iš mirkalų stovyklinius istorinius momentus! Fotografas — vienintelis stovykloje žmogus, kuriam bet kuriuo laiku reikia vadovautis šūkiu: „Būk pasiruošęs!" Nesuskubsi, užsižioplinsi — skautų istorija liks be vaizdų . . .

Vienai bepusryčiaujančiai sesei, matau, merkiasi akys. Vakaronėj užsibūta? „Ne, toks mano darbas", atsako vadovė, Seserijos pastovyklės

sargybinė, iš Omahos autobusiuku atvežusi būrelį sesių. Daug valandų prie vairo praleista; stovykloje naktimis ji sesių ramų miegą saugo. Kiek valandų jai tekdavo ilsėtis, kai ryte stovykla sukildavo ir su daina imdavo žygiuoti į užsiėmimus?

Gi kai vėlų vakarą stovyklautojai poilsiaudavo vakaronėse ar prie laužo dainuodavo, vadovai plaudavo valgyklos grindis, švarindavo patalpą rytdienos pusryčiams.

Ir taip toliau, ir taip toliau . . . Visi čia suminėti momentai — tik mažytės iškarpos margo stovyklinio gyvenimo. Sutikime, visko jame būna: ir perdėto griežtumo, ir nusižengimų drausmei, ir tuščios garbės ieškojimo, ir abejingumo idėjai, ir paviršutiniškumo, ir jaunatviško „žinau geriau už tave!" Bet kai beeinant stovyklos keleliais jaunesnieji (nepažįstami) broliai ir sesės tave mandagiai pasveikina, kai stebėtinai daug jaunųjų tarpe girdėti lietuviškai kalbant, kai laužų programos išradingos ir lietuvių kalba gan stipri, pripažįstam: visų įdėtos pastangos ir šios Jub. Stovyklos metu pasėjo brandų grūdą.

* * *

Šiuos skautiškus apdūmojimu.. vertėtų užbaigti vienu sentimentaliu prisiminimu (jis ir tas nuostabiai žavus saulėlydis šeštadienio pavakary, didžiojo parado metu, ilgai liks nepamirštamas). Lietuviškų maršų garsams lydint, stovyklautojų kojoms dundenant žemę, iš stovyklos didžiosios aikštės žygiavo eilių eilės tvarkingai uniformuoto skautiško jaunimo. Įkalnėje stovinti stovyklos ir skautų sąjungos vadovybė šypsodamasi juos akimis lydėjo, kiti spontaniškai ėmė į taktą ploti. Staiga žiūriu — netoli stovintis torontietis skautininkas, vienas tų, kurių darbo ir triūso dėka ši stovykla buvo paruošta stovyklavimui, braukia riedančią ašarą. Jo veide švietė šypsena. Apsidairiau aplink — daug tokių šypsenų vyresniųjų veiduose!

Ir priminė man tos šypsenos laimingų tėvų šypseną — giedrią, pilną pasididžiavimo, kad geri norai, įdėtos pastangos štai duoda gerų vaisių, teikia viltį, kad lietuviškoji skautybė dar ilgai gyvuos. Tebūnie taip!

Sof. Jelionienė

LSS JUBILIEJINĖ STOVYKLA-AUSRA 1983

Mirga-marga

— S. Algirdas Vaitiekaitis, po dviejų darbo dienų, užbaigė rengti „Tėvynės Pažinimo" parodą, kuri patalpinta administraciniame pastate ir užima visas valgyklos ir dviejų rūsio kambarių sienas.

Paroda vaizduoja aisčių-lietuvių būtį nuo kelių tūkstančių metų prieš Kristų, iki dabartinės, sovietinės okupacijos ir lietuvių tautos pavergimo ir rusinimo. Paskiros parodos sekcijos vaizduoja įvairius laikotarpius: akmens amžių; piliakalnius; garbingą Lietuvos praeitį; lietuviškos spaudos pirmuosius leidinius; pirmąją, caristinės Rusijos okupaciją; nepriklausomybės laikotarpį; šiandieninės tautos kančias sovietinėje vergijoje ir kt.

— Nustatyta, kad pirmą stovyklos diena (31/7) stovyklos virtuvė maitino apie 750 žmonių.

Stovyklą maitina ūkio sk. vedėjas ps. Marius Rusinas, jam talkina s.v.sl. Paulius Karosas (vedėjo išsireiškimu — „geriausias ragautojas Toronte"). Valgyklai vadovauja ps. Ona Balsienė. Be jų, virštuvėje dirba visa eilė pasišventusių talkininkų — virėjų, ir(kasdien) po6 brolius prie kepimo, ir6 seses — prie virimo.

—Kai, 31/7 vakare, į stovyklą prisistatė apie pusšimtį new-jorkiečių, kelionėje, vietoj įprastinių 12-kos valandų, užtrukusių 24-rias valandas. Priežastis — sugriuvęs autobusas.

— Seserija savo pastovyklę spėjo atidaryti pačią pirmąją stovyklavimo dieną (31/7) — atidarymo iškilmėse be Seserijos vyr. pareigūnių, dalyvavo LSS Tarybos Pirm. v.s.fil. S. Miknaitis, ASS Vadijos Valdybos Vicepirm. ps.fil. dr. Dalė Petrikytė ir kt.

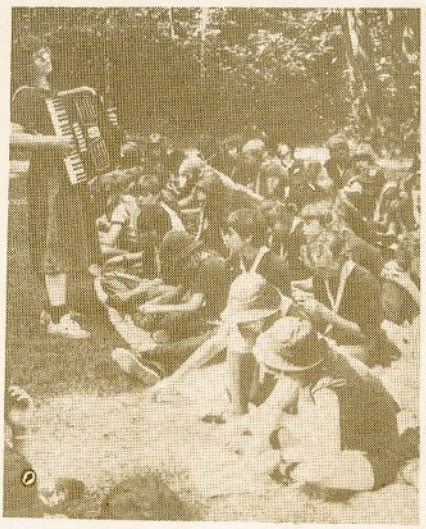

ALp(LKA)3083
1983, Nr.8

S. STAYKUS
2245 BURR OAK AVE
NORTH RIVERSIDE, IL
60546

SKAUTU AIDAS
6346 S. Washtenaw Ave.
Chicago, Ill. 60629

PARADO SALIUTAI

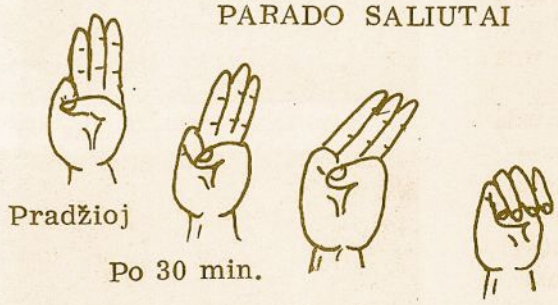

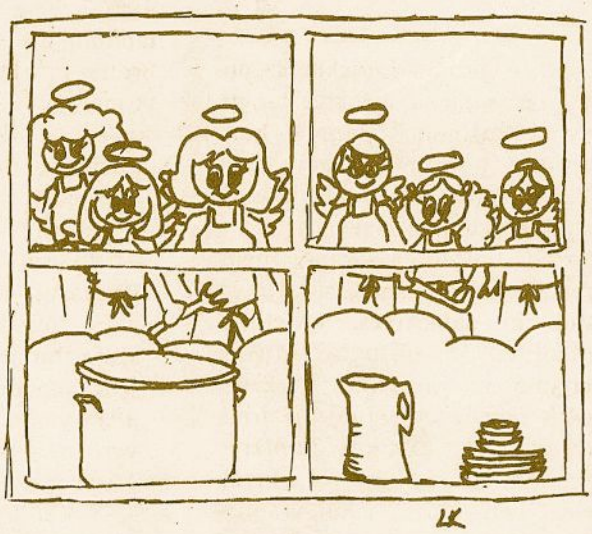

Kas tik turi gerą skonį,
valgo vištą pas Paronį!

Klausimas stovykloje: Kodėl skautininkai nešioja tokias dideles kepures?

Atsakymas: Bijo parodyti savo galvas, nes beveik visi jau pražilę ar nuplikę . . .

Trečiadienio pietums buvo patiekta „karštų šuniukų" su pupomis. Prasidėjo dabar nauja epidemija. Visi šaukia: „Gero vėjo" . . .

* * *

Sekmadienį, pusryčių metu, valgykloje buvo pastebėtas toks numeris: Sesė gražiai aptepė savo duoną uogiene, prisipylė kavos — pasiruošė valgyti pusryčius.

Tačiau aplinkiniai stalai, apsėsti stovyklautojų, pradėjo kikenti, nes minėtoji sesė vietoj savo paskanintos duonos atsikando lėkštutę . . .

* * *

Skautai vyčiai savo iškyloje gavo įsakymą pasistatyti lapines nakties poilsiui.

— Kad neatsivežėme, broli! Vajė, vajė, broliai . . .

Vajė, vajė, broliai...

* * *

Didžioji dalis stovyklautojų šeimininkes matė su angelų sparnais ir aureolėmis, nes tik su šventojo kantrybe galima neišeiti iš proto, maitinant tokią gaują stovyklautojų . . .

Girdėta komentaras: Ar iš peklos, čia tiek daug lietaus?

Atsakyta į komentarą: Ne iš peklos, nes tada lytų iš apačios į viršų . . .

* * *

Apdairus vaikas —

Senelis sako triukšmaujančiam vaikui: „Antanėli, nusiramink, dėdė viską iš dangaus mato."

Berniukas pamąstęs atsako: „Dėdė negali matyti, nes pamiršo į karstą savo akinius pasiimti."

90.741,168